

KURIER WILEŃSKI

CZWARTEK
26
PAŹDZIERNIKA
2000 r.

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE

Nr 206 (14004)

Cena 1 Lt

"Premiera" sportowego show

Współcześni gladiatorzy

Bushido — to mieszanka karate, judo, boksu i innych sztuk walki

Fot. Marian Paluszkiwicz

We wtorek wieczór Wileńska Hala Widowiskowa dosłownie pękała w szwach. Tym razem to nie koncert gwiazdy estrady zebrał tyle publiczności, to miłośnicy walki bushido zebrawali się, żeby na żywo obejrzeć walkę pomiędzy zawodnikami z Litwy i Rosji.

Dostępna cena

Mimo iż na Litwie działa Federacja Bushido Rings, zawody na tak wysokim poziomie odbywały się na Litwie po raz

pierwszy. Ta dyscyplina sportu zyskała zwolenników za przyczyną telewizji bałtyckiej, która regularnie transmituje walki przeprowadzane w Japonii.

Japończycy lubują się w różnego rodzaju walkach, jak widać ta dyscyplina przypadła również do gustu i mieszkańcom Litwy. Cena biletów na to niecodzienne widowisko była bardzo przystępna — od 15 do 30 Lt. W dzień zawodów spekulanci sprzedawali najtańsze bilety po 40 Lt.

Organizatorzy obiecali trzygodzinne

show. Miało się odbyć 5 spotkań zawodników. W przerwach między walkami na ring wbiegały roznegliżowane panienki, które podgrzewały publiczność. Według regulaminu na każdą walkę było przeznaczonych 15 minut. Nie wszystkie jednak trwały aż tak długo. Trzydziestoczteroletni Arūnas Juškevičius, wicemistrz Europy w shidokan, został niemal wyrzuty z ringu już na trzeciej minucie walki po efektywnym uderzeniu nogą przez młodzieńczego Bazigita Ataewa.

(Dokończenie na str. 6)

Infobalt 2000 zaprasza

Skok w XXI wiek

Wczoraj w gmachu „Litexpo” odbyło się otwarcie wystawy „Infobalt 2000”. Są to już VII Międzynarodowe Targi oraz

BANK PEKAO SA

Przedstawicielstwo w Wilnie
Palangos 1/10 - 16, 2001 Vilnius
Tel/fax: 61 15 41, 22 38 44

druga Międzynarodowa Naukowo-Praktyczna Konferencja. Tegoroczne targi okazały się większe niż przed kilkoma laty i bierze w nich udział prawie 200 firm z pięciu kontynentów.

Na otwarcie przybyli nowowybrani posłowie na Sejm, zaś Rolandas Paksas przysłał list gratulacyjny do wszystkich uczestników imprezy oraz gości. W liście wyraził zadowolenie, że na Litwie wyraźnie wzrasta zainteresowanie najnowszymi osiągnięciami w dziedzinie przekazywania informacji. Coraz więcej przedsiębiorstw i osób prywatnych korzysta z Internetu, a komputer stał się nieodłącznym przyjacielem nie tylko młodych ludzi. Posłowie na Sejm oraz kierownicy dużych firm komputerowych kilkakrotnie podkreślali potrzebę likwidacji komputerowego analfabetyzmu.

Duże stoiska i szeroki wachlarz usług oferują firmy: „Omnitel”, „Bité GSM”, „HNIT-BALTIC Geoinfoservis”, „IBM Lietuva”, „Ericsson” i in. W trakcie targów Stowarzyszenie Infobalt organizuje konkurs.

Jest to już tradycyjna impreza, mająca na celu zachęcenie mediów do przekazania społeczeństwu jak najwięcej informacji, zapoznanie z ekonomiką cyfrową oraz umiejętnością korzystania z informacji komputerowej. Poszczególne firmy organizują też wiele konferencji specjalistycznych oraz zajęć praktycznych dotyczących tego, w jaki sposób przy pomocy Internetu możemy korzystać z najnowszej informacji i technologii na całym świecie.

(Dokończenie na str. 3)

W NUMERZE:

Kraj

2

Nowy Sejm zaaprobował projekt ustawy, zmieniający tryb mianowania prokuratora generalnego. Zgodnie z projektem prokuratora generalnego będzie mianował prezydent za aprobatą Sejmu.

Aktualności

3

Jak twierdzą finansisci administracji rejonowej, gdyby nawet cały budżet roczny rejonu przeznaczyć dla wydziału oświaty, pieniędzy nie wystarczyłoby nawet na ten jeden cel.

Rozmaitości

4

Organizacje występujące w obronie prywatnej sfery wolności człowieka i związki zawodowe uznały przepisy za niedopuszczalną ingerencję w prywatne życie pracownika.... Sama zasada monitorowania tego, co robią pracownicy w czasie opłacanym przez pracodawcę nie jest nowa.

Praworządność

5

Z rozmowy wynikało, że o nas za granicą wiedzą niewiele. Zresztą Litwini też nie popisali się wiedzą na temat pracy francuskiej policji. Tym niemniej znaleziono wspólny mianownik, że policja francuska różni się od litewskiej, bo jest nieporównywalnie lepiej finansowana.

Szkolnictwo

7

Największym naszym problemem jest pozyskiwanie ludzi dobrej woli, inaczej zdobywanie środków finansowych. Ponieważ jesteśmy Fundacją filantropijną, społeczną, przyjmujemy dary i przekazujemy je najbardziej potrzebującym.

Spółeczeństwo

8

Konflikt został zapędzony w głąb, gdzie tlił się, jako lont w ładunku wybuchowym. I oto tuż po wyborach nastąpiła eksplozja bomby. Sąd Konstytucyjny orzekł, że połowa z dziesięciu punktów jest sprzeczna z Konstytucją, a tym samym nieważna.

Świat

9

„Dajcie (rosyjskiej kobiecie) ostatnią radość! — wołał dramatycznie wiceprezident Dumy do swych kolegów, namawiając do przyjęcia ustawy, zezwalającej mężczyźnie posiadania czterech żon”.... W trakcie dyskusji okazało się, że kilka regionów Rosji (m. in. Inguszetia i Kraj Altajski) poparły projekt Żyrińskiego.

Sentencja

Zadowolenie z samego siebie jest prawdopodobnie najtrudniej osiągalne.

Spinoza

Kalejdoskop aktualności

Dni Wilna w Krakowie

Wczoraj przewodniczący Komitetu Kultury, Oświaty i Sportu A. Štaras, przewodniczący Komitetu Rozwoju Samorządu, Łączności ze Społeczeństwem i Porządku Publicznego T. Filipowicz, przewodniczący Komitetu Spraw Socjalnych W. Suchowiej, radne G. Kvieskienė i N. Maleckienė, zastępca kierownika wydziału kontaktów zagranicznych - st. referent V. Vinčienė, zastępca kierownika wydziału kultury i sztuki Z. Mikšys, kierowniczka Centrum Informacji Kulturalnej V. Jaruševičiūtė, referent A. Sabauskienė udali się do Polski na Dni Wilna w Krakowie.

Szef BTV złożył rezygnację

Wczoraj złożył rezygnację dyrektor generalny BTV Gintaras Songaila, który kierował telewizją od jej założenia w 1993 r.

Dymisję Songaila jednomyślnie przyjęło zgromadzenie akcjonariuszy BTV, w którym uczestniczyli przedstawiciele właścicielki 51 % akcji - polskiej spółki telewizyjnej "Polsat", akcjonariusz Litwin z USA przedsiębiorca Kęstutis Makaitis oraz drobny akcjonariusz producent Arūnas Valinskas.

W podaniu o dymisję Songaila nie podał motywów swej decyzji. Tymczasowym dyrektorem generalnym BTV mianowana została główna księgowa telewizji Inga Baranauskienė.

Seminarium o integracji z UE

Wczoraj w Szawlach odbyło się seminarium "Polityka integracji Litwy z Unią Europejską i mechanizmy jej wcielenia w życie".

Omówiono na nim aktualności przygotowań Litwy do członkostwa w Unii Europejskiej, wpływ integracji na budżet państwa, kierunki i środki rozwoju strategicznego przedsiębiorczości drobnej i średniej, zdolność konkurencyjną przedsiębiorstw litewskich na świecie oraz możliwości wykorzystania środków programu UE SAPARD.

Tematem konferencji - kultura

Dziś w Tallinnie rozpoczyna się dwudniowa konferencja "Nowe kierunki w polityce kulturalnej Estonii, Łotwy i Litwy".

W konferencji wezmą udział ministrowie kultury Litwy, Łotwy i Estonii Artūras Bēkšta, Karine Petersonē i Signe Kivi, przedstawiciele różnych instytucji kulturalnych krajów bałtyckich, kierownicy organizacji twórczych.

Kto rektorem?

W Kowieńskim Uniwersytecie Technologicznym (KUT) przewidziane są wybory rektora.

Swoje kandydatury na stanowisko rektora zgłosili obecny prorektor prof. Aleksandras Targamadze, a także prof. Ramutis Bansevicius i prof. Uniwersytetu Kłajpedzkiego Sigitas Kudarauskas.

Spotkanie

Wczoraj w lotewskim mieście Jelgavie odbyło się spotkanie funkcjonariuszy litewskiej policji granicznej i lotewskiej służby ochrony granic.

Litwę reprezentowali funkcjonariusze Departamentu Policji Granicznej oraz kierownictwo Szawelskiej Jednostki Policji Granicznej, strzegącej granicy z Łotwą. Łotwę - kierownicy czterech jednostek granicznych, strzegących granicy z Litwą. Spotkanie poświęcone jest wymianie informacji oraz uproszczeniu działalności punktów kontroli granicznej. Pogranicznicy lotewscy i litewscy omówili również sytuację na pograniczu obu krajów w roku bieżącym.

Kto sprzątnie plakaty?

Władze Wilna zaapelowały do Głównej Komisji Wyborczej (GKW), aby partie i politycy, którzy kandydowali do Sejmu, sprzątnęli swoje zaśmiecające stolicę plakaty agitacyjne.

Od wyborów minęło już ponad dwa tygodnie, a tymczasem sporo poszarpanych plakatów agitacyjnych nadal wisi na ścianach domów, witrynach sklepów, przystankach autobusowych i trolejbusowych oraz w innych miejscach.

Jak poinformował samorząd, wyborcze plakaty agitacyjne tylko nieliczne partie i kandydaci po wykorzystaniu umieszczają w przeznaczonych do tego miejscach.

Ekspozycja o noblistach

Wczoraj w galerii "Prospektas" Litewskiego Związku Fotografików otwarto wystawę fotografii Algimantasa Aleksandravičiausa "Laureaci Nagrody Nobla".

Splądrowali mogiłę działacza partyjnego

Wczoraj rano złodzieje splądrowali mogiłę działacza państwowego i partyjnego okresu sowieckiego Motiejusa Šumauskasa na stołecznym cmentarzu Antokolskim.

Wykopano 10 zdobiących mogiłę tuj. Jak twierdzi stróż cmentarny, mogło to być zrobione między godz. 5 i 6.30. Okoliczności kradzieży bada Wileński Komisariat Policji nr 5.

(BNS)

Kto w fotelu generalnego?

Zmiany na stanowiskach

Nowy Sejm zaaprobował projekt ustawy, zmieniający tryb mianowania prokuratora generalnego. Zgodnie z projektem prokuratora generalnego będzie mianował prezydent za aprobatą Sejmu. Ten akt prawny zgłosił poseł socjaldemokrata Aloyzas Sakalas i został on zaaprobowany przez 106 parlamentarzystów, 4 opowiedziało się przeciw.

Analogiczny projekt ustawy zainicjował również przywódca państwa Valdas Adamkus. Jak poinformował doradca prezydenta Armanas Abramavičius, obecny tryb, gdy prokuratora generalnego mianuje i odwołuje Sejm na wniosek sejmowego Komitetu Prawa i Pra-

worządności, nie odpowiada miejscu prokuratury w systemie władzy oraz koliduje z reglamentowanymi przez Sejm funkcjami Komitetu Prawa i Praworządności.

Jak zaznaczył Abramavičius, Konstytucja Republiki Litewskiej, inne ustawy określają prokuraturę jako część władzy sądowej i zakładają jej niezależność od władzy wykonawczej.

Prezydent kraju proponuje również zmianę trybu mianowania zastępców prokuratora generalnego. Zastępców powinien mianować prezydent na wniosek prokuratora generalnego. Ponadto zgodnie z przygotowaną przez przywódcę kraju nowelizacją ustawy

o prokuraturze, o jeszcze jedno ustalenie zostaje uzupełniona podstawa do odwołania prokuratora generalnego. Zakłada ona odwołanie prokuratora generalnego ze stanowiska w razie zmiany podstawy prawnej jego mianowania.

Oba zgłoszone projekty, reglamentujące tryb mianowania prokuratora generalnego, zostaną uzgodnione i przedyskutowane w Komitecie Prawa i Praworządności.

Do roku 1997 prokuratora generalnego mianował prezydent za aprobatą Sejmu. Zdominowany przez konserwatyistów Sejm zmienił ten tryb.

(ELTA)

Sojusz spółek telekomunikacyjnych

"Omnitel" plus "IBM Lietuva"

Największa w kraju spółka telekomunikacji komórkowej "Omnitel" ogłosiła, że już w tym miesiącu przedstawi model samodzielnego sklepu elektronicznego - "Zrób sam el. sklep".

Zwiedzający salon komercyjny spółki będą mieli możliwość stworzenia własnego elektronicznego sklepu oraz wypróbowania jego działalności. Sprzętu technicznego i programowego dla stworzenia tego projektu dostarczyła kompania "IBM Lietuva".

"Ten projekt odzwierciedla specjalizację "IBM Lietuva". Jest to jeden z przykładów rozwoju

tej przedsiębiorczości wspólnie z klientem" - powiedział dyrektor "IBM Lietuva" Povilas Banaitis.

Jak zaznaczył kierownik grupy specjalnych projektów "Omnitel" Darius Maikštėnas, pierwszy na Litwie salon samoobsługowy tego typu jest zorientowany na średnie przedsiębiorstwa.

Od tej chwili każdy zarejestrowany na www.muge.lt zdobędzie prawo wypróbowania nowych środków tworzenia el. sklepów. Utworzone w ten sposób sklepy będą dostępne tylko dla tego handlowca.

(ELTA)

Prezentuje duet

Kolekcja — darem

Dla przyjaciół, którzy wyemigrowali za granicę w ciągu 10 lat niepodległości kolekcję strojów przygotowali projektanci Aleksander Pogrebnoj i Vida Simanavičiūtė. Najnowszą kolekcję "Twoja miłość - asteroida" duet projektantów zaprezentuje w niedzielę, 29 października w Wileńskim Planetarium.

Zdaniem specjalistów wzornictwa, ta kolekcja jest czymś w rodzaju listów, których nie napisali oni dla swych bliskich przyjaciół, którzy wyemigrowali do Ameryki bądź Izraela.

Wiosenno-litnia kolekcja odzieży damskiej, zdaniem autorów, jest w eleganckim i intrygującym stylu, w modnej perspektywicznej tonacji. Kolory zielony, czerwony, fioletowy i żółty znalazły połączenie z beżowym, ecru, zgniozdzionym oraz innym neutralnymi kolorami.

Jak powiedział Pogrebnoj, ta kolekcja nie jest wyłącznie komercyjna, przeznaczona do masowego powielania, włożono w nią dużo serca. Projektant twierdzi, że w dzisiejszych czasach stworzenie kolekcji bez sponsorów nie jest możliwe. Główny sponsor nowej kolekcji "Oriflame" i nadal zamierza wspierać modę jako część kultury.

Prezentację kolekcji reżyserowała choreograf Anželika Cholina.

(ELTA)

THE BISTRYCIA

OFERUJE

w sektorze elektrycznym:

1. Remont przesyłowych energetycznych linii kablowych o napięciu do 10 kV oraz ich instalacji; użytkowanie urządzeń rozdzielczych o napięciu do 1000 V.
2. Użytkowanie specjalnych instalacji elektrycznych o napięciu do 1000 V w budynkach użyteczności publicznej i domach mieszkalnych

w sektorze ogrzewczym:

1. Naprawa kotłów do ogrzewania wody, wymienników ciepła (woda-woda) oraz punktów ogrzewczych.
2. Próby hydrauliczne i remont rurociągów parowych i gorącej wody kategorii III i IV oraz innych.
3. Remont pojemników i rurociągów płynnego paliwa

V. Grybo 34, LT-2055 Vilnius, tel./faks. 34-03-72

AUTOKARY DO WYNAJĘCIA

- wycieczki
- wesela
- wyjazdy komercyjne.

Tanio i wygodnie!

Sołecznicki park autobusowy
tel./faks (8 250) 53 848

Przedsiębiorstwo handlowo-produkcyjne

"ROVITA"

zatrudni inżynierów

o następujących specjalnościach:

- wodociągi
- ciepłownictwo
- elektrotechnika
- automatyka przemysłowa

Wymagania:

1. Dobra znajomość języka litewskiego i polskiego. Angielski mile widziany.
2. Prawo jazdy.

Zapewniamy:

- Stałą pracę
- Możliwość kształcenia się
- Wynagrodzenie w zależności od wyników pracy

Zgłoszenia są przyjmowane w godz. 15-18 pod numerem telefonu 77 76 91. Prosimy o nadsyłanie CV pod numerem faxu 76 18 57

Wszystkie sumy twardo wyznaczone

Tegoroczny budżet rejonu sołecznickiego jest w niełatwej sytuacji. Wszystkie instytucje, finansowane z budżetu, mają trudności. 35,5 mln Lt, przyznanych dla rejonu przez rząd, wystarczyło zaledwie na 9 miesięcy, mówi mer Józef Rybak.

Jak twierdzą finansiści administracji rejonowej, gdyby nawet cały budżet roczny rejonu przeznaczyć dla wydziału oświaty, pieniędzy nie wystarczyłoby nawet na ten jeden cel. Dlatego też już w pierwszych miesiącach roku część rozchodową budżetu podzielono następująco: obliczano placę zarobkową i składki do „SoDry”, a pozostałą część dzielono na wydatki komunalne. Zdaniem Józefa Rybaka tegoroczna sytuacja budżetu jest najtrudniejsza w okresie ostatnich pięciu lat.

Dochody budżetu rejonu są formowane ogólnie, nie ma tu wariantów – wszystkie sumy są twardo wyznaczone, a władze rejonowe mogą je tylko podzielić. Ogólnej sumy nie można zwiększyć. Mer twierdzi, że już na początku roku zwracano się w tej sprawie do rządu. Mer jest członkiem grupy inicjatywnej, protestującej przeciwko takiemu określeniu budżetów rejonowych. Nic jednak nie dało ani odwołanie się do prezydenta, ani do Sejmu. Wtedy to protestujący merowie obrali inną drogę. Wystąpili z protestem nie jako osoby oficjalne, lecz jako szeregowi obywatele republiki. Zarejestrowało się trzynastu takich obywateli. Zebraли 50 tys. podpisów i zażądali zmiany ustawy o formowaniu budżetu. Być może dlatego budżet państwowy został zwiększony o 80 mln Lt. Zostały jednak te miliony podzielone niezgodnie z metodyką, przewidzianą w ustawie o formowaniu budżetów. Ponoć premier podziału dokonał według własnego uznania. W wyniku tego

36 rejonów nic nie otrzymało (w tym sołeczniczy). Tymczasem Nerindze przypadło z budżetu 7 mln Lt na budowę kościoła. Jak twierdzi mer, projekt ustawy ich grupy inicjatywnej nie został omówiony w Sejmie, aczkolwiek przeszedł wszystkie przygotowawcze procedury.

– Stąd stałe problemy – mówi Józef Rybak.

Po zapłaceniu za usługi komunalne rejon pogrążył się w długach. Dla porównania należy powiedzieć, że w pierwszym kwartale br. powstał dług równy zadłużeniu za cały miniony rok. A tymczasem suma długu rośnie, samorząd zmuszony jest korzystać z kredytów. Jak to wygląda w porównaniu z innymi rejonami republiki? Mer twierdzi, że średnio. Są rejonu mające po 20 mln Lt długu, ale są też bez zadłużeń. W czwartym kwartale zaplanowane w budżecie sumy na wynagrodzenie za pracę i dla „SoDry” muszą być uiszczone. Tylko nauczycielom miesięcznie trzeba półtora miliona. Mer twierdzi, że nie sposób jest wypłacić takiej sumy jednego dnia, toteż chciałby, aby nauczyciele z tego powodu nie mieli żalu wobec administracji rejonowej, która dotację z Ministerstwa Finansów otrzymuje pod koniec miesiąca. Składki dla „SoDry” przelewane są dnia 15 każdego miesiąca niezależnie od wypłaty.

Być może w przyszłości sytuacja nieco się poprawi. Tymczasem w rejonie ludzie mówią o przesadnie dużych wydatkach na ochronę kraju, z czego można wziąć część pieniędzy. Jeśli zaś chodzi o dochody z działalności przedsiębiorców rejonu, to one nadal spadają. Rośnie bezrobocie, spada zdolność nabywcza ludności, stąd mniej wpływa podatków.

Piotr Ryngiewicz

Infobalt 2000 zaprasza

Skok w XXI wiek

Tłoczno w salach ekspozycyjnych

Fot. Marian Paluszkiwicz

(Dokończenie ze str. 1)

Targi co roku cieszą się dużym powodzeniem, bowiem organizowane są różnego rodzaju konkursy, podczas których można wygrać nie tylko telefon komórkowy, programy komputerowe, dyskietki z informacjami na temat działalno-

ści największych koncernów komputerowych. Tegoroczne targi uświetni święto latawców, które odbędzie się 28 października. Będzie też konkurs na najlepsze stoisko. Wszystkie konkursy będą podsumowane 28 października, a nagrody najlepszym zostaną wrę-

czone tegoż dnia, o godzinie 15.00, w dużej sali konferencyjnej.

Targi są czynne codziennie od godz. 10.00 do 18.00, 28 października od 10.00 do 15.00. Cena biletu – 10 litów. Zainteresowani znajdą tu wiele ciekawej i pożytecznej informacji. **Julitta Tryk**

Poparcie dla Paksasa

Spotkanie członków frakcji liberałów

Sejmowa frakcja liberałów wczoraj po raz kolejny zadeklarowała swe poparcie dla kandydata na stanowisko premiera, przewodniczącego Związku Liberałów Rolandasa Paksasa. Po spotkaniu członków frakcji liberałów z Rolandasem Paksasem potwierdził to wicestarosta frakcji Alvydas Medalinskas.

Podczas rozmowy, jak poinformował poseł, po raz kolejny sprecyzowano stanowisko Paksasa w sprawie rozwoju technologii informa-

cyjnych na Litwie, reformy emerytalnej, administrowania zdrowia, odszkodowania za straty wyrządzone przez okupację ZSRR.

Wicestarosta frakcji Związku Liberałów Medalinskas powiedział, że podczas spotkania z kandydatem na stanowisko premiera nie były omawiane konkretne kandydatury przyszłych ministrów.

„Niemniej, stanowisko jest takie: jeśli dla premiera kandydatury poszczególnych ministrów będą nie

do przyjęcia, takich kandydatur on nie zgłosi” – powiedział Medalinskas. Wicestarosta frakcji liberałów zaznaczył, że pierwszorzędnym zadaniem przyszłego rządu będzie rozpatrzenie budżetu kraju na rok przyszły oraz inne kwestie finansowe.

Wczoraj kandydat na premiera Rolandas Paksas spotkał się w Sejmie ze wszystkimi frakcjami parlamentarnymi.

(ELTA)

Konkurs na pracę dotyczącą dziejów Wilna dla studentów i absolwentów wyższych uczelni oraz innych zainteresowanych osób w wieku do lat trzydziestu

Praca w języku polskim, obojętoci 20-30 stron maszynopisu (40-60 tysięcy znaków pisarskich), może dotyczyć dowolnie wybranego okresu historii Wilna i Ziemi Wileńskiej; ważny epizod dziejowy, znacząca postać, syntetyczne spojrzenie na pewien okres historyczny w takim lub innym aspekcie. Oto przykłady tematów: „Józef Zawadzki, księgarz i wydawca”, „Historia zaułka Bernardyńskiego”, „Losy jednego z nieznanych lub mało znanych powstańców 1863 r.”, „Stosunki między litewskim i polskim klerem katolickim w latach 1939-1945”, „Polszczyzna dokumentów archiwalnych z XVII lub XVIII wieku”, „Historia Rady Miejskiej Wilna od XVI wieku” itp. Praca powinna opierać się na materiałach źródłowych, możliwie nieznanymi dokumentach (m.in. z wileńskich archiwów) i być opatrzone tzw. aparatem naukowym (ściśle dane bibliograficzne). Powinna to być rozprawka oryginalna, nigdzie nie publikowana nawet we fragmentach. Obszerniejsze teksty, do 50 stron maszynopisu, też będą brane pod uwagę przez jury międzynarodowe, które wyłoni najlepsze rozprawki. Jedna z nich, dwie lub trzy - zależnie od liczby nadesłanych prac i od ich walorów - zostaną nagrodzone. Na nagrody (nagrodę) przeznaczają się 2.000 litów. W przypadku podziału tej sumy na dwie lub trzy nagrody, pierwsza nagroda nie będzie niższa niż 1.000 litów. Najlepsze opracowania zostaną ewentualnie opublikowane.

Prace konkursowe, w formie maszynopisu w dwóch egzemplarzach, należy przesyłać do dnia 1 marca 2001 r. pod adresem: USP, a.d. 823, 2055 Vilnius, z dopiskiem na kopercie „Konkurs”. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone w kwietniu, zaś wręczenie nagród nastąpi w maju 2001 r.

Inicjator konkursu i fundator nagród - prof. dr Tadeusz Kowzan (Uniwersytet w Caen, Francja)

KOMUNIKAT

III edycji Międzynarodowego Konkursu Literackiego dla dzieci i młodzieży ze szkół polskich Estonii, Litwy i Łotwy, organizowanego przez Polską Szkołę Średnią w Landwarowie (Lentvaris) i Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej, oddział w Bydgoszczy

W konkursie mogą wziąć udział dzieci i młodzież ze szkół polskich (wszelkiego typu) z Estonii, Litwy i Łotwy, w IV kategoriach: poezji, prozy, eseju, reportażu literackiego, recenzji. Tematyka prac konkursowych, poza kategorią specjalną, jest dowolna. Tematem IV kategorii specjalnej jest szeroko pojmowana Polska Powieść Kresowa od Kraszewskiego do Odojewskiego.

Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest nadesłanie w 4 egzemplarzach prac konkursowych, oznaczonych godłem (hasłem). Do prac konkursowych należy dołączyć zaklejoną kopertę, opatrzoną tym samym godłem, zawierającą dokładne dane autora – adres, najlepiej z telefonem szkoły, lub domu, wiek, klasę i szkołę, do której uczęszcza uczestnik konkursu. Termin nadsyłania prac – do dnia 14 lutego 2001 roku.

Adres:

Franciszek Żeromski
Lentvario 2-oji vid. m-la
Lauko 20, 4200 Lentvaris Lietuva
telefon na Litwie 8-238-29-290

Organizatorzy podejmują starania o kontynuowanie patronatu nad naszym konkursem przez Wicemarszałka Sejmu RP, Pana Marka Borowskiego.

Jury konkursowe pracować będzie jak w poprzednich edycjach, pod przewodnictwem Romualda Mieczkowskiego, znakomitego poety, publicysty i działacza polonijnego z Wilna. Laureaci i autorzy wyróżnionych prac zostaną powiadomieni odrębnym pismem o terminie i sposobie rozstrzygnięcia konkursu. Organizatorzy konkursu przewidują atrakcyjne nagrody dla finalistów. Finał konkursu przewidywany jest w kwietniu 2001, w Landwarowie, połączony z podróżą literacko-historyczną po Wileńszczyźnie.

Patronat prasowy objął „Express Bydgoski” – dziennik numer 1 w Bydgoszczy.

Dla autorów wyróżnionych prac z trzech edycji konkursu przewidujemy warsztaty literackie w Polsce, w okresie wakacji 2001 roku.

Komitet Organizacyjny

Instytut Polski w Wilnie i Państwowa Komisja Ochrony Zabytków Republiki Litewskiej

uprzejmie zapraszają na koncert Wileńskiej Orkiestry Kameralnej, który odbędzie się 31 października 2000 r. o godz. 18.00, w kościele Bernardyńskim (ul. Maironio 8).

Odbędzie się kwesta na rzecz odbudowy cmentarza Bernardyńskiego.

Wstęp na koncert wolny.

Wystawa wewnątrz i wzornictwa „Pieva”

Młodzi twórcy zapraszają Państwa na „Pieva” – barwne pole idei, na którym z nowym natchnieniem i poletem odradza się otaczający nas świat. Spójrzcie na otoczenie swego mieszkania oczyma młodych projektantów. „Pieva” czeka na Państwa od 28 września do 31 października br. w Centrum Mebli i Wystroju Wnętrz „Skraja”, Smolensko g. 6, Vilnius.

Organizatorzy: Studio Twórczych Inicjatyw Autorów

„Skraja”
Centrum Mebli i Wystroju Wnętrz

Tradycyjny Konkurs „Kuriera Wileńskiego”
i Konsula Generalnego RP w Wilnie

„POLAK ROKU 2000”

Zgłoszenia prosimy nadsyłać tylko na kuponach (nie kserować!),
na adres redakcji (z dopiskiem – „Polak roku”).

Można wpisać nazwisko 1 kandydata – obywatela Litwy.

Ilość kuponów nie jest ograniczona.

Czekamy na Wasze listy do 15 grudnia 2000 roku. Wśród
Czytelników będą rozlosowane atrakcyjne nagrody.

Informacja pod tel. 608 444.

Imię _____

Nazwisko _____

Krótką charakterystykę
kandydata _____

KINO KINO KINO

Repertuar na 26 października

LIETUVA ul. Pylimo 17
WIELKA SALA

„Ja, drugi ja i Irena” 26.10 –
godz. 11.00; 15.30; 20.00. USA,
2000r. reż. Peter i Bobby Farrelly.
wyst. Jim Carrey.

„Trzej królowie” 26.10. – godz.
13.15; 17.45; 22.15. USA, 2000 r. reż.
David O Russell. wyst. George Clooney,
Mark Wahlberg, Ice T.

Wejściówka: 10 Lt, w ponie-
działki – 5 Lt, do godz. 14.00 – 8 Lt,
dzieciom do lat 10 na filmy dziecięce
– 5 Lt. Na filmy festiwalu – 8 Lt.

SALA 88

„Miłość i śmierć w Berlinie”
26.10 – 16.15.; Niemcy, 2000r. kome-
dia romantyczna. reż. L. Haus-
smann. wyst. Alexander Scheer,
Alexandr Beyer.

„Zabójcza burza” 26.10. – godz.
14.00; 22.15. USA, 2000r. przygodo-
wy thriller, zrealizowany na podsta-
wie prawdziwych wydarzeń. reż. W.
Petersen, wyst. George Clooney,
Mark Wahlberg

„X – Men” 26.10 – godz. 12.00;
20.15.; Reż. Brian Singer, wyst. Hugh
Jackman, Patrick Stewart, Ian
McKellen. JAV, r. 2000.

Dni kina Izraela od 23.10 do
28.10. retrospektywa filmów o godz.
18.15.

„Atmosfera miasta” – 26.10;
„Gorączka żydowskiej Wielkanocy”
– 27.10; „Co ukrywają oczy” – 28.10.

Wejściówka: 10 Lt, w dniach
pracy do godz. 14.00 – 8 Lt, dzie-
ciom do lat 10 na filmy dziecięce –
5 Lt, na filmy festiwalu – 8 Lt.

Znowu w Karolinkach

FOTOCERAMIKA
ZDJĘCIA DO POMNIKÓW

Vilnius, Asanavičiūtės 20/2 (centrum handlowe „Valvorykštė”),
tel. 26 97 79

Nowy hotel w pobliżu Sejmu

Pięć nowoczesnych komfortowo
urządzonych apartamentów
Sala konferencyjna
Parking strzeżony
Łączność: telefon, faks, internet
Śniadanie
Visa, EC/MC, Globus

Tel./faks 370 2 75 24 95
E-mail: arsviva@post.omnitel.net

HOTEL ARS & VIVA

Liubarto 17, Vilnius 2004, Lietuva URL: <http://www.omnitel.net/arsviva>

HOTEL
★★★

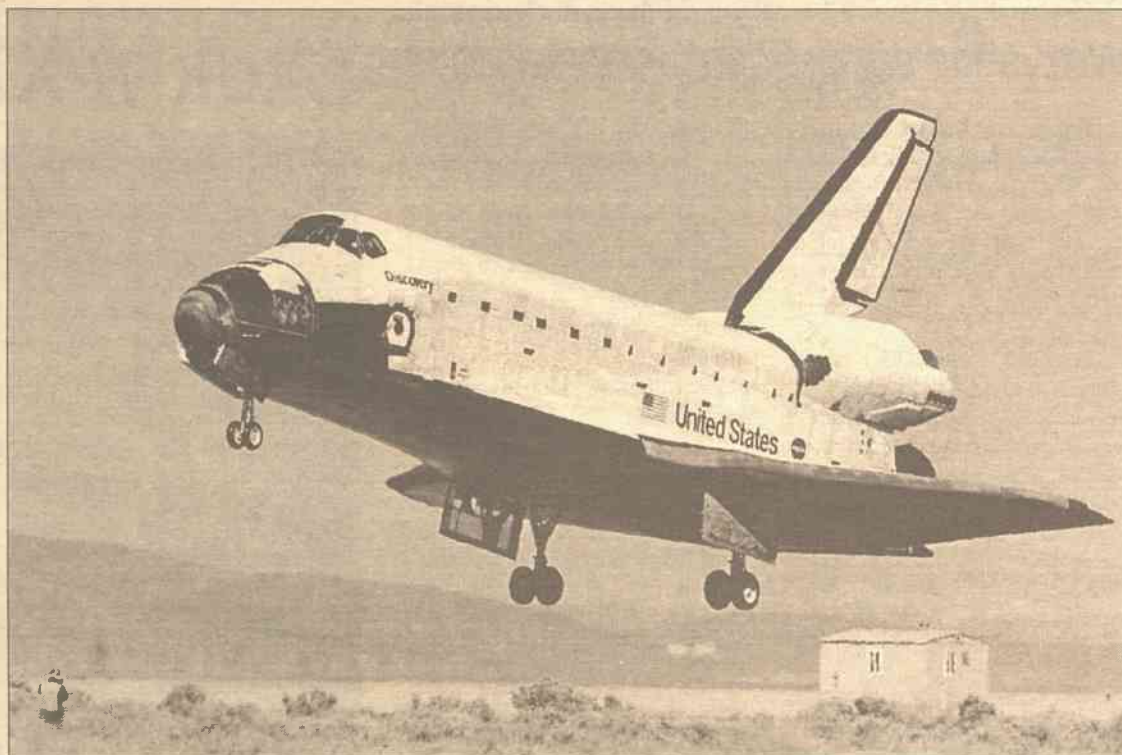
Al. Jana Pawła II 77,
15-703 Białystok
tel. centr. 085/651 1641,
faks 651 17 01,
e-mail: lesny@gromada.pl

Organizuje konferencje, imprezy
gastronomiczne i plenerowe

Gość hotelowy po okazaniu
paszportu obcokrajowca otrzyma
jednorazową kartę wstępu
uprawnającą do dokonania
zakupów w hali MAKRO
(150 m od hotelu), gdzie są
oferowane towary po cenach hurtowych z możliwością zwrotu VAT.

10% rabatu za usługi noclegowe udziela się
klientom z Litwy, którzy okażą egzemplarz
„Kuriera Wileńskiego”
oferowane towary po cenach hurtowych z możliwością zwrotu VAT.

Prom kosmiczny Discovery wylądował we wtorek wieczorem w bazie lotniczej Edwards w Kalifornii po trzykrotnym przekładaniu lądowania na Florydzie, gdzie nadal wciąż niebezpiecznie silne wiatry. Nad Kalifornią wahadłowiec miał czyste niebo i bez żadnych problemów zakończył 13-dniową misję. Był to zarazem setny lot amerykańskiego promu kosmicznego na orbitę okołozemską i pierwszy od czterech i pół roku, kiedy trzeba było zmienić miejsce lądowania. Podczas obecnej wyprawy astronauta przygotowawali międzynarodową stację orbitalną ISS (International Space Station) do jej zamieszkania przez załogę na dłuższy okres czasu. Ma to nastąpić już w przyszłym tygodniu. Jej dowódca, Amerykanin William Shepherd, oraz towarzyszący mu Rosjanie Jurij Gidzenko i Siergiej Kirakalow wystartują 31 października na statku Sojuz z kosmodromu Bajkonur w Kazachstanie. Następnym lot do stacji orbitalnej wykona wahadłowiec Endeavour na początku grudnia, przywożąc na nią olbrzymie panele słoneczne. Discovery powróci na orbitę w lutym przyszłego roku, aby zabrać ekipę Shepherd i zostawić jej zmienników.

Fot. EPA - ELTA

Pracodawcy monitorują czynności pracownika w Internecie

Elektroniczny podgląd

W Wlk. Brytanii wchodzi w życie przepis dający pracodawcom prawo elektronicznego podglądu pracowników bez ich zgody i podsłuchu ich rozmów telefonicznych.

Czynności pracownika z udziałem Internetu i telefonu przestają być prywatne.

Na mocy nowych przepisów (Regulation of Investigatory Powers Act) – brytyjski pracodawca może przeglądać pocztę elektroniczną przesyłaną na adres pracownika i monitorować internetowe strony, które odwiedza w czasie pracy. Wolno mu też zakładać telefonicznie podsłuch. Tym samym może

elektronicznie monitorować, jak wykonuje pracę i jak postępuje z klientami.

Pracodawcy będą obecnie mogli zapobiec wykorzystywaniu Internetu do przeniesienia na twarde dyski materiałów pornograficznych lub w inny sposób niewłaściwych. Będą też mogli także podglądać pracowników i podsłuchiwać ich ze zwykłej ciekawości, jeśli zechcą.

Organizacje występujące w obronie prywatnej sfery wolności człowieka i związków zawodowe uznały przepisy za niedopuszczalną ingerencję w prywatne życie

pracownika. Wysuwano m.in. zastrzeżenie, że przepisy są sprzeczne z ustawodawstwem odnoszącym się do ochrony danych osobowych i Europejską Konwencją Praw Człowieka, która przewiduje, że pracownik ma prawo do prywatności także w miejscu pracy.

Sama zasada monitorowania tego, co robią pracownicy w czasie opłacanego przez pracodawcę nie jest nowa. Z chwilą wprowadzenia automatycznych central telefonicznych operatorzy telefoniczni często wsluchiwali się w pierwszych kilka minut konwersacji.

Wampiry i wróżki pobierały krew

„Krwawa” akcja

Diabły, wampiry, wróżki i wikingowie czyhali we wtorek w Katowicach na krew studentów w ramach akcji Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolęcznictwa Wampiria Halloween 2000.

Każdy student, który oddał krew otrzymywał darmowy obiad w stołówce. Najnowocześniejszy w Europie autobus-ambulans do pobierania krwi czekał na krwiodawców przed Wydziałem Filologii Uniwersytetu Śląskiego.

Dyrektor Centrum i jego zastępca zachęcali do oddawania krwi

w przebraniach diabła i wampira, pielęgniarki – w strojach wróżek i wikingów. Częstowano kawą, ciastem i cukierkami.

To już trzecia edycja Wampiria na Śląsku. We wtorek krew oddało ok. 70 osób. Od jednego dawcy pobiera się standardową europejską jednostkę – 450 ml. Podczas operacji przetacza się co najmniej 2 jednostki, a przy tak poważnych zabiegach jak przeszczep wątroby potrzeba nawet 25 litrów krwi. Średnio w ciągu dnia z RCKK wydaje się 120 litrów krwi i preparatów.

Córka Jelcyna o rodzicach
Idealne małżeństwo

Zdaniem Tatiany Diaczenko, młodszej córki byłego prezydenta Rosji Borysa Jelcyna, małżeństwo jej rodziców można uznać za idealne.

„Idealna para to, zdaniem Tatiany, taka, w której mężczyzna wie, że w domu zawsze znajdzie wsparcie”.

„Cokolwiek się działo, nawet wtedy, gdy mama nie zgadzała się z nim, podtrzymywała ojca” – powiedziała Tatiana Diaczenko w wywiadzie w najnowszym październikowym wydaniu tygodnika „Ogoniok”. Dodała, że jej matka, Naina Jelcyna, nigdy nie podpowiadała mężowi - jako głowie państwa, jak ma rozwiązać jakikolwiek problem.

„Zawsze mówiłam, że mama zasłużyła na pomnik jeszcze za życia, co do ojca – to jeszcze należałoby się zastanowić” – powiedziała Tatiana Diaczenko, która była najbliższą współpracownicą Jelcyna i odpowiadała za jego publiczny wizerunek.

ZSA „Marijampolės melioracija”
DREWNIANE OKNA I

DRZWI WEJŚCIOWE Z KLEJONEGO DREWNA

A. Vivulskio g. 14, Vilnius,
Tel./faks. (8 22) 33 23 96.
Komórkowy: (8 298) 3 58 15, (8 289) 3 28 42.
Poniedziałek - Piątek od godz. 8.00 do 18.00.

Litewsko-francuskie seminarium na temat zasad pracy policji

Najważniejsze — bezpieczeństwo

W ramach programu współpracy z litewską policją, przedstawiciele francuskiej policji narodowej zorganizowali w dniach 9-13 października seminarium na temat: „Prewencja przestępstw”. W seminarium brali udział przedstawiciele centralnego zarządu bezpieczeństwa publicznego Francji, ochrony prawnej młodzieży, centralnej służby międzynarodowej współpracy policji.

Podczas spotkania, w którym ze strony litewskiej uczestniczyło 22 funkcjonariuszy różnych służb policyjnych, Francuzi próbowali zrozumieć zasady funkcjonowania struktur systemu spraw wewnętrznych na Litwie. Z rozmowy wynikało, że o nas za granicą wiedzą niewiele. Zresztą Litwini również nie popisali się wiedzą na temat pracy francuskiej policji. Tym niemniej znaleziono wspólny mianownik, że policja francuska różni się od litewskiej, bo jest nieporównywalnie lepiej finansowana...

Na seminarium omawiano różne tematy działalności policji: prewencję przestępczości wśród nieletnich, wykorzystywanie seksualne dzieci, współpracę policji z innymi instytucjami oraz zagadnienia współpracy z organizacjami niepaństwowymi.

James Rose'as, z centralnego zarządu bezpieczeństwa publicznego Francji, zapoznał litewskich kolegów z aspektami codziennej pracy policji we Francji. Rose'as podkreślił, że policja jest ściśle związana z porządkiem publicznym. Instytucji tej daje się prawdziwą władzę nadzorczą, którą charakteryzuje obowiązek wypełniania rozkazów, a w wypadkach szczególnych możliwość zastosowania siły i represji.

Oszuści odwiedzają samotnych starców

Zamiast pomocy — okradają

Ostatnio samotnych starszych ludzi często zaczęli odwiedzać różnego rodzaju „pracownicy socjalni”, „masażysty”, „elektrycy”.

Są to w zasadzie oszuści podszycający się pod pracowników wyżej wymienionych zawodów.

— Miesiąc temu — opowiada pani M. ze wsi w pobliżu Butrymań, do mojej zagrody wjechał czarny samochód, z którego wysiadła młoda kobieta. Rozmawiała po rosyjsku, dowiedziała się, że mieszkam sama, że dzieci są daleko i poprosiła o dowód osobisty. Obiecała przywieźć drwa. Po miesiącu przybyła inna pani w charakterze „pracownika socjalnego”. Zaczęła wypytywać, jak i z kim mieszka pani M. Tym razem gospodyni nauczona przez dzieci, podejrzewających oszustwo, powiedziała, że mieszka nie sama drzewo i nie potrzebuje.

Do innej wsi — Posol, również w pobliżu Butrymań niedawno przybyli tzw. „masażysty”. Wstąpili do samotnej zagrody starszej pani W. i pytali, co ją boli. Powiedzieli, że leczą bezpłatnie. Jedna z kobiet zaczęła masażować plecy pani W. Tymczasem z innego pokoju znikły wszystkie oszczędności emerytki — 1,5 tys. Lt.

Piotr Ryngiewicz

Troska o młodych

We Francji istnieją sądy, rozpatrujące sprawy młodzieży. Pracują w nich sędziowie, ich zastępcy oraz specjalny — „dziecięcy” — śledczy. W procesie sądowym biorą udział prokurator oraz adwokat, reprezentujący ofiary cywilne. Tak jak na Litwie, we Francji osobę do lat 18 uważa się za nieletnią. We Francji nieletni nie jest przestępcą. Praktycznie prawa młodych ludzi są nieograniczone. Dziecko do lat 13 nie niesie odpowiedzialności karnej, nie może być uwięzione w zakładzie karnym, tylko umieszczone w specjalnej bursie. W żadnym wypadku nie można umieszczać nieletniego w jednym zakładzie karnym (lub wychowawczym) razem z dorosłymi. Sędzia, rozpatrujący sprawy nieletnich we Francji, pełni dwie funkcje: ogłoszenia wyroku oraz ochrony praw młodego człowieka. Wszystkie programy prewencyjne są dotowane przez państwo. Mimo tego — jak przyznali goście z Francji — przestępczość wśród nieletnich w ich kraju rośnie.

Rodziców do więzienia

Jeżeli dzieci w rodzinach są krzywdzone, można się zwrócić do służby rodzin problemowych. Dzieci mogą być zabrane od rodziców i umieszczone w domach opieki, rodziców zaś karze się grzywną lub nawet pozbawieniem wolności. Zdarza się jednak, że dzieci uciekają i wracają do rodziców.

Zaskoczeniem była informacja, że 10 mln dzieci we Francji głoduje. Leczą, jak zostało powiedziane przez francuskich funkcjonariuszy, głodują nie tak, jak dzieci w Pakistanie.

Lidija Bałaganskaja: „Zostaje tylko zazdrościć francuskim kolegom dobrej organizacji pracy”
Fot. Irena Litwin

Prewencją zajmuje się państwo

We Francji jest utworzony państwowy program pracy prewencyjnej, który wykonuje kilka ministerstw: spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, zdrowia, oświaty. Oprócz tego, ogólnego programu, policja na własną rękę prowadzi specyficzną pracę prewencyjną. Podstawowym celem francuskiej policji jest zapewnienie bezpieczeństwa przeciętnego obywatela oraz taka praca, z której będzie zadowolony każdy.

90 proc. przestępstw we Francji — to tzw. „codzienne” przestępstwa: skargi na sąsiadów, którzy piją i zakłócają spokój, zamachy na mienie, a nawet życie ludzi, itp. Na barki policji kryminalnej „zwalono” np. dochodzenia w sprawie bankructwa banków.

Dba się o higienę i zdrowie

Wielkie znaczenie we Francji ma prewencja socjalna, która dzie-

li się na kilka rodzajów. Jest to, po pierwsze, prewencja grup ryzyka; „higieniczna” prewencja — w wypadkach, gdy przestępca nie ma odpowiednich warunków życiowych lub jest psychicznie chory.

Służba sanitarna dba nie tylko o opiekę zdrowotną nieletnich, ale też o opiekę młodych matek. Prewencję socjalną dopełnia praca policji.

Wiele tematów poruszano podczas seminarium. Nie sposób wszystkie wymienić i dogłębnie wyłuszczyć. Nie można też powiedzieć, że litewska policja, w odróżnieniu od francuskiej, pracuje gorzej. Faktem jednak jest to, iż u naszych francuskich kolegów nie ma problemów z finansowaniem, a większą część pracy prewencyjnej wykonują pracownicy socjalni.

Lidija Bałaganskaja
inspektor ds. łączności
ze społeczeństwem
Komisariatu Policji
rejonu wileńskiego

27 października — dzień Policji Kryminalnej

Polacy dziękują

Polska policja podziękowała funkcjonariuszom służby badań zorganizowanej przestępczości litewskiej policji kryminalnej za pomoc w wykryciu przemytników na wielką skalę.

Komisarz Generalny Departamentu Policji Visvaldas Račkauskas otrzymał list od zastępcy głównego komendanta policji RP Adama Rapackiego, w którym wyrażane jest zadowolenie z bardzo dobrych wyników przeprowadzonej wspólnej akcji.

W lipcu, w Gdańsku zatrzymano siedmioosobową grupę przestępczą, która zajmowała się handlem heroiną, marihuaną, kradzieżami samochodów oraz rozpoznaniem fałszywych dolarów. Wszyscy zatrzymani — to obywatele Litwy, których zatrzymano dzięki współpracy polskich i litewskich funkcjonariuszy policji kryminalnej. W trakcie akcji skonfiskowano około czterech kilogramów heroiny. Na polskim „czarnym” rynku taka ilość narkotyku kosztuje 100.000 USD. Znalaziono również broń palną, 75.000 USD i trzy

uprowadzone samochody. Zatrzymanie tej grupy przestępczej przeważało przemyt narkotyków z Azji do Europy Zachodniej przez Rosję, Litwę i Polskę.

Funkcjonariusze sąsiedzkich państw mają nadzieję na dalszą ścisłą współpracę w walce z zorganizowaną przestępczością i przemytem.

Korzystając z okazji zbliżającego się święta Policji Kryminalnej składamy wszystkim jej funkcjonariuszom gratulacje i życzymy pomysłowości w nietłatwej pracy.

Irena Litwin

Kronika kryminalna

Mają pracę

Kowieńscy celnicy sprawdzają rolki poliuretanu, w których schowano papierosy z przemytu. Wartość znaleziska — około 250.000 Lt. Pomysłowi przemytnicy zabezpieczyli celników pracą na dość długi okres. Towar zatrzymano w poniedziałek, a do wtorkowego wieczora funkcjonariusze zdążyli sprawdzić tylko trzecią część rolek, do których wpechano papierosy. Przypuszcza się, że do Holandii chciano nielegalnie przewieźć około 190.000 opakowań papierosów „Regal”. Nie odrzuca się również wersji, iż papierosy „wylądowałyby” w Polsce lub Niemczech.

Zupełnie tanie naboje

Funkcjonariusze Departamentu Policji zatrzymali w Wilnie dwóch podejrzanych o handel nabojami. Stosując model imitacji przestępstwa, funkcjonariusze policji kryminalnej kupili od 26-letniego Robertasa Mačiulaitisa i 21-letniego Dmitrijusa Gluchovasa 255 naboji dziewiątego kalibru. Za każdy nabój „kupcy” zapłacili ponad trzy lity. Wcześniej karanego Robertasa osadzono w areszcie, Dmitrijusa po przesłuchaniu zwolniono.

Litewskie „złoto” — na Litwę

Funkcjonariusze policji granicznej w Nidzie zatrzymali obywatela Rosji, który próbował w nielegalny sposób wwieźć na Litwę nie oszlifowany bursztyn. 28-letni mieszkaniec obwodu kaliningradzkiego Aleksiej Swiridow w schowku w samochodzie audi 100 wioził 33 kg bursztynu, który jest zarejestrowany na liście towarów, zabronionych do przewozu przez granicę.

„Draka” w wodzie

Płynący Niemnem w kostiumie nurka przemytnik papierosów stawiał opór próbującym go zatrzymać funkcjonariuszom policji granicznej w Pagegiai i szczęśliwie dotarł do obwodu kaliningradzkiego.

We wtorek wieczorem mężczyzna „odholował” z obwodu kaliningradzkiego na Litwę 10.000 paczek rosyjskich papierosów. Podczas zatrzymywania, w trakcie którego funkcjonariusze wskoczyli do wody, przemytnik wyciągnął nóż, ale nikogo nie zranił i zostawiając towar uciekł.

Nie kryminał, ale niebezpiecznie

Specjalna grupa kowieńskich strażaków wczesnym wtorkowym rankiem wyciągnęła z jamy o głębokości czterech metrów 32-letniego Valdemarasa Pininasa. Mężczyzna wpadł do niej na budowie w parku Ramybes, przy al. Vytauto. Padając zraniał nogę, więc odwieziono go do szpitala.

Nieszczęśliwnika w jamie jako pierwszy zobaczyli policjanci i wezwali strażaków. Pininas powiedział, że idąc do domu, skrzyknął w stronę krzaków, aby załatwić potrzebę... No i wpadł do rowu.

Przygotowała I. L.

„Premiera” sportowego show

Współcześni gladiatorzy

(Dokończenie ze str. 1)

Dziwna walka

Bushido – to mieszanka karate, judo, boks, sambo i innych sztuk walki. Zawodnicy nie tylko okładają się pięściami, lecz i stosują różnorodne chwyt, sprawiając nawzajem dotkliwy ból. Wygrywa nie ten, kto mocniej uderzy, lecz ten, kto zmusi przeciwnika do poddania się lub straci mniejszą ilość punktów. Walka jest bardzo widowiskowa, znacznie bardziej atrakcyjna niż boks. Przeważają tu niespodzianki, kiedy jednym udanym chwytem można rozstrzygnąć los wywalającego się już przegranego spotkania.

Zdjęcie z gwiazdą

Faworytami spotkania byli zawodnicy Rosji. Volk Han, Nikołaj Zujew są dobrze znani litewskim widzom z ekranów telewizyjnych. Ale te dwa asy bushido nie brali udziału w walkach. Obaj zawodnicy walczą na kontraktach w Japonii i nie mogą bez powodu nastawić na szwank swoje zdrowie. Ale sama obecność tych osób niewątpliwie dodała rangi zawodom. Volk Han pomógł w zorganizowaniu tego meczu. Natomiast nie mniej znany Misza Iljuchin wyszedł na ring w Wilnie, aby odnieść dość łatwe zwycięstwo nad Walerijem Gołubowskim.

Legendarne postacie bushido nie skąpili autografów. Można było nawet zrobić z nimi zdjęcie, z czego młodzież chętnie korzystała.

Zwycięzimy

W przedmeczowych wywiadach członkowie litewskiej reprezentacji twierdzili, że zwyciężą z wynikiem 3:2. Było to raczej mało prawdopodobne nawet uwzględniając fakt, że w pojedynkach nie uczestniczyli najbardziej doświadczeni rosyjscy zawodnicy. Litewscy reprezentanci walczyli za-

wzięcie, jednak przewaga była po stronie rosyjskiej. Wynikiem 3:2 zwyciężyli Rosjanie.

Wrzaski, piski, adrenalina

- Jestem zachwycony, prawie tak, jak w Japonii – powiedział po zakończeniu meczu Tadeusz Mina-kowski, który, żeby obejrzeć walkę, przejechał ponad 70 km. Na pytanie, co najbardziej się spodobało, odpowiedział krótko – nakrzy-czeliśmy się do woli, wyładowali-śmy się emocjonalnie! Wiem, że na następną walkę pojedę niezależnie od tego, ile będzie kosztować bilet.

Krwiożercza publiczność

Sala widowiskowa rzeczywiście pękała w szwach. Żeby obejrzeć walkę na żywo, widzowie przyjechali do Wilna niemal z całej Litwy.

– Stale oglądam walki w telewizji, lecz będąc na sali całkiem inaczej się odbiera walkę – stwierdził 63-letni Stanisław Pietkiewicz z Wilna. Na samym początku walki, kiedy przeciwnicy badali się nawzajem i nie śpieszyli do decydującego ataku, publiczność zachęcała okrzykami: „Ruszajcie się, jesteście nie w łóżku!” Każde efekownejsze uderzenie było witane entuzjastycznymi okrzykami oraz gwizdami.

Iljuchin na koniec

Zgodnie z zapowiedziami organizatorów show trwało ponad trzy godziny. Na zakończenie meczu na ringu spotkali się trzydziestoletni Walerij Gołubowski i trzydziestoczteroletni Michaił Iljuchin, w Japonii bardziej znany pod pseudonimem „Mysa”. Mimo ciekawej walki litewskiego zawodnika, „Mysa” dopełnił swego dzieła i przeważał szalę zwycięstwa na stronę Rosji. Po walce Rosjanin uściskał swoich fanów. W pewnym momencie tłum podchwycił zawodnika

„Mysa” nie poradził z tłumem

i po prostu ściągnął z ringu. Zawodnik, który doskonale daje sobie radę w walkach sam na sam, nie poradził z tłumem wielbicieli. Fani jednak nie zamierzali rozszarpać Iljuchina, chcieli jedynie dotknąć mistrza.

Udana impreza

Spotkanie Litwa – Rosja było niewątpliwie sukcesem promocyjnym oraz komercyjnym. Organizatorzy zapowiedzieli już następne spotkanie reprezentacji Litwy z Gruzją. Ci, którzy złapali bakcyła „bushido”, z pewnością przyjadą na kolejny mecz, a być może i sami zaczną uprawiać tę niecodzienną dyscyplinę sportu. Kto wie, być może wśród kilkudziesięcniowego tłumu w wileńskiej hali widowiskowej przyglądał się walce mistrzów przyszły „Liūtas Han”, który za kilka lat rozślawi Litwę.

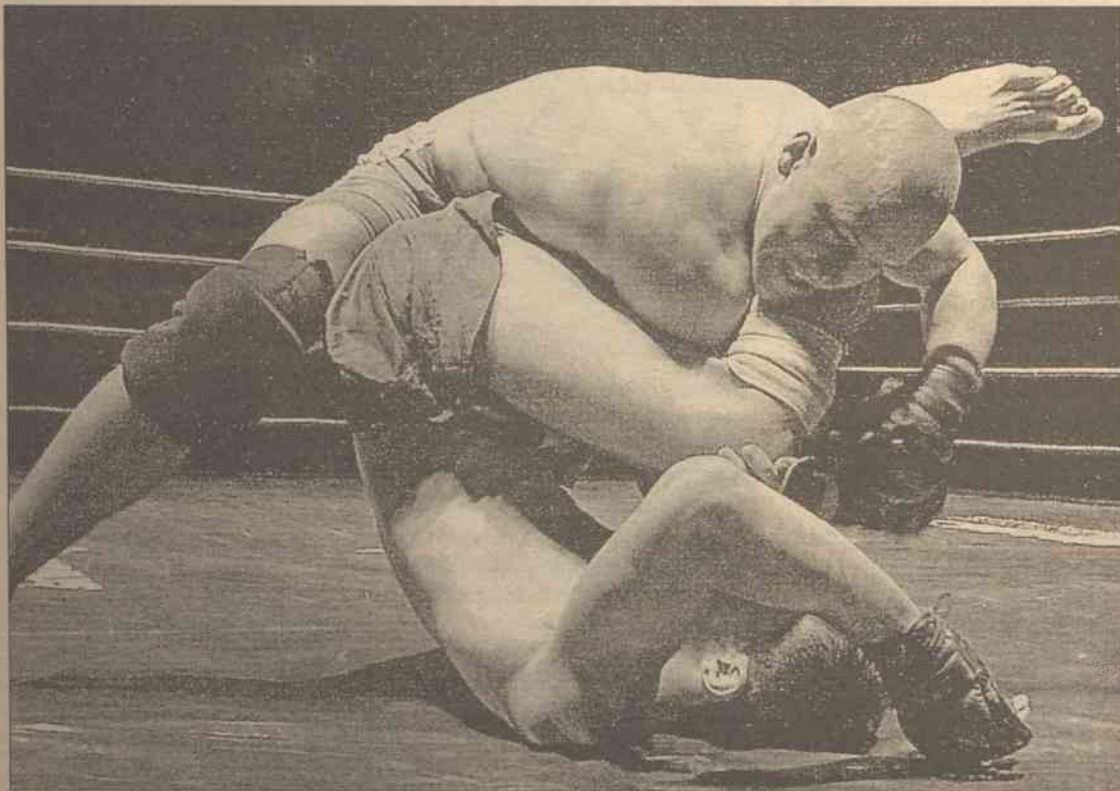
Waldemar Choroścín
Fot. Marian Paluszkiewicz

Jedna z walk zakończyła się już po trzech minutach

Volk Han nie walczył w Wilnie, ale był „atakowany” przez wielbicieli i wielbicielki

Walka w parterze

Wśród publiczności przeważała młodzież

I Międzynarodowy Festiwal Wokalny im. Stanisława Moniuszki

Festiwal odbędzie się w dniach od 30 kwietnia do 3 maja 2001 roku

Organizatorzy: Klub Polski w centrum Młodzieżowej Twórczości Fundacja Pomocy Szkołom Polskim na Wschodzie im. T. Goniewicza Konsulat Generalny RP w Brześciu

Patronat honorowy sprawuje dyrektor artystyczny międzynarodowego konkursu im. Stanisława Moniuszki, prof. Maria Fołtyn.

Stanisław Moniuszko, urodzony w Ubielu, koło Mińska, jest naszym sławnym rodakiem. Uczył wszystkie pokolenia Polaków na Wschodzie patriotyzmu, nadziei, otworzył w tylu miejscach „rodzinę rodzin Polskę wolną w wolnych sercach”.

Celem naszym jest także wsparcie i dalsze doskonalenie młodych polskich talentów ze Wschodu i Zachodu, stworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju ich zdolności, popularyzacja osiągnięć sztuki wokalne młodego pokolenia Kresowian w Polsce i w świecie.

Organizatorzy I Międzynarodowego Festiwalu Wokalnego im. Stanisława Moniuszki apelują i proponują młodym polskim wokalistom zamieszkałym poza granicami RP wzięcie udziału w pierwszym tego typu festiwalu, który odbędzie się w Brześciu na Białorusi w dniach 30.04 do 3.05.2001 r.

Koszt zakwaterowania i wyżywienia oraz lokalnych transportów ponoszą organizatorzy. Natomiast koszty dalszych transportów poszczególnych wokalistów będą rozpatrywane indywidualnie i zwracane w miarę pozyskania funduszy, ze szczególnym uwzględnieniem uczestników z państw byłego ZSRR.

Karty zgłoszeń po dokładnym wypełnieniu w języku polskim należy przesyłać do 30.12 br. na adres Sekretariatu Festiwalu. Pozostałe informacje, propozycje i kontakty można podejmować poprzez Fundację Pomocy Szkołom Polskim na Wschodzie, 20-632 Lublin, ul. Jana Sawy 5, tel. (81) 525-29-24, fax (81) 524-53-30, email: fundgon@poczta.onet.pl lub redakcja@fundgon.begin2.com.pl

W szczególny sposób zwracamy się z prośbą do PT Ofiarodawców dla pozyskania funduszy oraz nagród festiwalowych.

W imieniu organizatorów festiwalu

Józef Adamski, prezes Fundacji Lublin, październik 2000 r.

Warunki uczestnictwa

Do festiwalu mogą przystąpić młodzi wykonawcy w wieku 9 – 21 lat. Program konkursowy będzie realizowany w trzech grupach wiekowych.

1 grupa – 9 – 12 lat

2 grupa – 13 – 14 lat

3 grupa – 17 – 21 lat.

Kandydaci winni złożyć w sekretariacie Festiwalu najpóźniej do 31 grudnia 2000 r. następujące dokumenty:

* kartę zgłoszenia Festiwalu

* wybrany program konkursowy

* 2 fotografie czarno-białe (9*13 cm)

* kasetę audio z własnym nagraniem (1-2 dowolne utwory)

* kopię metryki urodzenia

Na podstawie analizy otrzymanej dokumentacji Komitet organizacyjny dopuści kandydata do udziału w festiwalu. Kandydaci będą o tym poinformowani listownie do 31 stycznia 2001 r.

Organizatorzy pokrywają koszty pobytu (zakwaterowanie i wyżywienie) uczestników i akompaniatorów oraz nauczycieli. W szczególnych sytuacjach – koszty podróży.

Program konkursu

Dla 1 i 2 grup wiekowych:

1. Pieśni S. Moniuszki

2. Utwór klasyczny

(do wyboru wykonawcy)

Dla 3 grupy wiekowej:

1. Pieśń lub aria operowa

S. Moniuszki

2. Polska pieśń romantyczna

XIX w. lub polski romans

Czas trwania – do 15 min.

Pieśni i arie polskie powinny być wykonane w języku polskim.

Dopuszcza się wykonanie utworów z dowolnym akompaniamentem instrumentalnym lub podkładem muzycznym, lecz wówczas – na mini-dyskach.

Nagrody

Przewiduje się 9 głównych nagród regulaminowych.

Ponadto planuje się nagrody pozaregulaminowe, ufundowane przez instytucje, fundacje.

Koncert galowy laureatów odbędzie się 3 maja 2001 r. o godzinie 16 w Teatrze Dramatu i Muzyki.

Laureaci Festiwalu wezmą udział w letnich warsztatach muzycznych oraz koloniach polonijnych w Polsce w lipcu – sierpniu 2001 roku.

Biurowisko Festiwalu: Klub Polski, ul. Moskiewska 123, Brześć, Białoruś, 224020, tel. (0-0375 162) 44-79-25, 42-62-28, fax (0-0375 162) 44-79-21, 42-62-28.

Prezes Klubu Polskiego w Brześciu Alina Jaroszewicz (kartę zgłoszenia – do odebrania w redakcji „Kuriera”)

Dar serca

Wywiad z prezesem Fundacji Pomocy Szkołom Polskim na Wschodzie im. T. Goniewicza Józefem Adamskim

Działalność Fundacji i Pana jako jej prezesa znana jest na Wileńszczyźnie. Szczególnie szkoły polskie wiele zawdzięczają Panu za dary serca, którymi obdarowuje Fundacja. Jakie są trudności w działalności Fundacji, które spędzają sen z powiek jej prezesowi?

Największym naszym problemem jest pozyskiwanie ludzi dobrej woli, inaczej zdobywanie środków finansowych. Ponieważ jesteśmy Fundacją filantropijną, społeczną, przyjmujemy dary i przekazujemy je najbardziej potrzebującym. Z darów przekazanych w formie finansowej wydajemy podręczniki, pomoce szkolne, cały zakres innej literatury. Organizujemy też różnego rodzaju imprezy, koncerty kończąc na obsadzeniu drzewkami i krzewami ozdobnymi szkół polskich na Litwie i Białorusi.

Jest to szeroka gama działań, która wymaga nie tylko kondycji fizycznej, ale i zapobiegliwości w zdobywaniu tych środków. Kto jest Pana największym pomocnikiem? Czy struktury rządowe w jakiś sposób wspierają działalność Fundacji?

Akurat w tej materii Państwo Polskie niezbyt angażuje się. Widocznie jest zdania, że wystarcza działań administracyjnych. My zaś uważamy, że działania międzyludzkie są bardziej dowartościowane i mogą rozwiązać wiele problemów. Wydaliśmy do tej pory ponad 2 miliony egzemplarzy podręczników, zeszytów, które przywędrowały też na Litwę. A w ogóle nasze podręczniki i wszelkiego rodzaju pomoce edukacyjne wędrują do 52 krajów świata. Większość idzie na Wschód i tutaj dostarczamy pomoce nieodpłatnie, natomiast dla Polonii zachodniej – odpłatnie. Za te fundusze możemy wydać następne pozycje.

Jakie to są edycje?

Największym zapotrzebowaniem cieszą się podręczniki do początkowego nauczania języka polskiego Heleny Matery. Jest tego cała seria. Wydajemy gramatykę polską, ćwiczenia, poradniki metodyczne, nagrania kasetowe, albumy, podręcznik muzyki, między innymi autorstwa Jana Mincewicza, kalendarze. Wydajemy też ogromne nakłady podręczników biologii, matematyki, chemii, które potem, za zgodą administracji danego kraju, są wykorzystywane w szkołach polskich. W tym roku wysłaliśmy ponad 60 ton produkcji.

Co oprócz podręczników?

Organizujemy imprezy konkursowe, mające na celu promocję polskich talentów. Właśnie przygotowujemy razem z innymi organizacjami Międzynarodowy Festiwal Wokalny im. St. Moniuszki, w związku z czym prosimy „Kuriera” o reklamowanie go. Robimy afisze, foldery, układamy scenariusze różnych imprez kulturalnych, przymierzamy się do wydawania płyt do podręczników muzyki.

Czego, Pana zdaniem, najbardziej potrzebuje szkoła polska na Litwie?

Prezes Józef Adamski ma nadzieję na dary z serca płynące, by można było pomagać szkołom polskim na Wschodzie

Fot. Marian Paluszkiwicz

Samodzielności w działaniu, życzliwej pomocy ludzi, stosowania podręczników, które są przynależne dla narodowości polskiej. Chodzi o to, by w tym nie było tak rygorystycznych ograniczeń. Wiem, że starszoklasiści szkół polskich na Litwie, o czym pisał też „Kurier”, korzystają z podręczników litewskich. Jest to bardzo przykre, bo paraliżuje to proces nauczania i oświatę polską. Nie tylko zniechęca ucznia i zmusza go do bardzo dużego wysiłku, ale też tworzy podstawę do zamętu w umysłach dzieci i nauczycieli. To problem bardzo poważny, nie chcę angażować się do niego głębiej, bo jest to sprawa porozumienia między ministerstwami oświaty obu krajów. Mam jednak nadzieję, że będzie to rozwiązane, tak jak próbujemy to uczynić w szkołach Białorusi i Ukrainy.

Jeśli chodzi o porównanie życia Polaków tu, na Litwie i na Białorusi czy Ukrainie. Gdzie, Pana zdaniem, to życie jest najbardziej aktywne?

Na Białorusi i Ukrainie bardzo aktywny jest ruch powstawania polskich zespołów artystycznych. W tej dziedzinie widzę duże postępy. Natomiast jeśli chodzi o oświatę, to różnie bywa. Na Białorusi jest

mniej więcej tyle samo dzieci, które chcą uczyć się po polsku, co na Litwie. Ale tam jest inny charakter tego nauczania – przeważa system fakultatywny czy szkółki niedzielne. Trudno więc porównać jakość, w czym wygrywa oczywiście szkoła polska na Litwie. Mimo to na Białorusi jest ogromna życzliwość władz terenowych do nauki po polsku, podobnie jak ogromne zaangażowanie rodziców i nauczycieli.

Jeśli chodzi o porównanie, to śmiem twierdzić, że tylko tu, na Wileńszczyźnie, może powstać tak rewelacyjna praca, jaką mam w tej oto teczce i którą nasza Fundacja zamierza wydać. Jest to rozprawa doktorska, w tym roku obroniona, wykładawczyni Katedry Filologii Polskiej Wileńskiego Uniwersytetu Pedagogicznego Krystyny Syrnickiej.

Temat dotychczas nie zbadany pod względem naukowym „Polska epigrafika nagrobna na Wileńszczyźnie”. Zamierzamy wydać na razie niezbyt dużym nakładem z 200 ilustracjami. Doskonale to dokument ikonograficzny, utrwalający historię tych ziem, tożsamość polską.

Rozmawiała

Krystyna Adamowicz

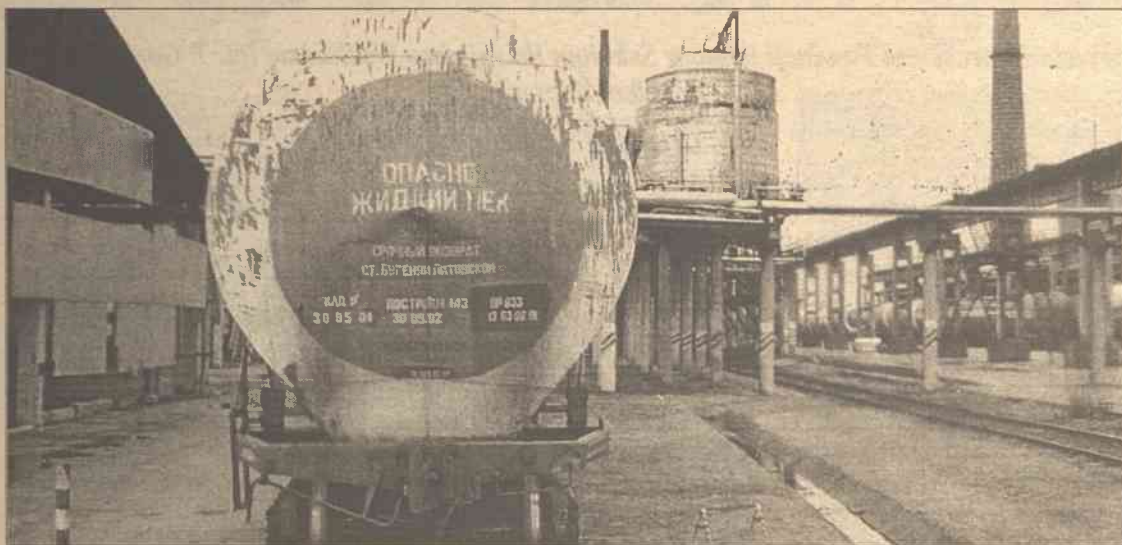
Stowarzyszenie Nauczycieli „Macierz Szkolna” informuje, że finał IX Konkursu Recytatorskiego „KRESY-2000” im. A. Mickiewicza na Litwie odbędzie się w dniu 4 listopada 2000 roku w Wileńskiej Szkole Średniej im. Jana Pawła II, przy ul. Rygos 10. Początek o godz. 10.00. Uczestnikami przesłuchań konkursowych będą uczniowie ze szkół polskich m. Wilna, rejonów wileńskiego, sołecznickiego i trockiego, laureaci rejonowego etapu konkursu.

Serdecznie zapraszamy na święto poezji polskiej. Zachęcamy ewentualnych sponsorów do ufundowania nagród.

Stowarzyszenie Nauczycieli „Macierz Szkolna”

Umowa nie tylko skandaliczna, ale i sprzeczna z Konstytucją

Bomba eksplodowała

Rafineria w Możejkach — głośnia ze sławetnego kontraktu

Fot. ELTA

W ciągu dwu lat Litwa przeżywała gorączkowy okres sporów i zawziętej walki o rafinerię w Możejkach, który zakończył się podpisaniem sławetnego kontraktu z kompanią „Williams International”.

Nastąpił żmudny okres rokowań z rosyjskimi potentatami naftowymi o dostawy ropy i podział zysków. Zdawało się już, że wkrótce nastąpi definitywne zakończenie tych rozmów i rafineria zacznie normalnie pracować, przystępując jednocześnie do modernizacji swojej produkcji. Terminal w Butingė miał zapewnić dodatkowe zyski za tranzyt rosyjskiej ropy na eksport do krajów zachodnich. Większość specjalistów naftowej branży negatywnie oceniała zawarty kontrakt, jednakże rządząca większość, stosując metody wykręcania rąk narzuciła swój utajniony wariant kontraktu. Główną rolę grały motywy nie ekonomiczne, a polityczne, oparte na prymitywnej rusofobii, niezrozumiałej nawet na Zachodzie.

Konflikt został zapędzony w głąb, gdzie tlił się, jako lont w ładunku wybuchowym. I oto tuż po

wyborach nastąpiła eksplozja bomby. Sąd Konstytucyjny (a jego wyroki są bezsporne i ostateczne) orzekł, że połowa z dziesięciu punktów umowy jest sprzeczna z Konstytucją, a tym samym nieważna, co stanowi w zupełnie nowym świetle dalszy ciąg skandalicznej afery.

Przypomnijmy pokrótce, że rząd Litwy zobowiązał się do pokrycia strat wynikłych w rezultacie przestojów rafinerii, do uzupełnienia kapitału obrotowego rafinerii (a są to sumy, idące w miliardy litów), a także do nie sprzedawania swojej puli akcji (2/3 ogólnej ilości) bez zgody amerykańskiego koncernu. Wszystkie te punkty, a także inne, mniej ważne, stały się nieprawne i podlegają rewizji. Przypomnijmy także, że partia liberałów i jej przywódca Rolandas Paksas właśnie na fali społecznego niezadowolenia, wywołanego nieudanym kontraktem odniosła triumf wyborczy i sięgnęła po władzę, zwłaszcza w dziedzinie gospodarczej. O ile przed wyborami R. Paksas obiecywał jedynie wzmoczenie kontroli nad działalno-

ścią koncernu naftowego, to dzisiaj ma on w ręku potężne atuty sporu z „Williamsem”. Inna rzecz, czy zechce on z nich skorzystać, tym bardziej, że Prezydent Adamkus zajmuje jawne proamerykańskie stanowisko.

Dziś trudno jest prognozować, jakie będą dalsze działania rządu, który jeszcze trzeba powołać. Stronnicy „Williamsa” już dzisiaj mobilizują swoje siły, aby wykażać, że nic się nie stało, że innego wyjścia nie było itd. Ale sytuacja jest zupełnie inna niż poprzednio. Dzisiaj nie mają oni za sobą większości parlamentarnej i stanowiska marszałka Sejmu, który był ukrytą sprężyną, rozkręcającą mechanizm napędowy skandalicznej umowy. W każdym bądź razie premier R. Paksas nie ma czasu na zwlekanie i nie może odwołać swojego poprzedniego stanowiska w tej sprawie. A więc trochę poczekajmy i ujrzymy dalszy ciąg polityczno-gospodarczego spektaklu, który już kosztował nas miliardy litów. Taka jest cena upolitycznienia gospodarki...

Jerzy Choroszewski

Trzeba uporządkować handel drewnem

Czy będzie po nas las?

12 października br. w „Kurierze Wileńskim” zamieszczono artykuł Aleksandra Borowika „Opodatkować polano”, w którym autor informuje czytelników o zmianach w sprzedaży drewna na opał, jakie wkrótce ma wprowadzić samorząd miasta Wilna i o reakcji na powyższy akt właścicieli lasów, którzy sami sobie wynaleźli pracę, sprzedając własne drzewo. Dzisiaj jest to temat bardzo aktualny. Chciałbym uzupełnić go własnymi spostrzeżeniami.

Obecnie ogromne tereny leśne są własnością ludzi. Niektórzy właściciele nadziałów leśnych „gospodarzą” po macoszemu — stąd widzimy tyle samochodów z polanami brzożowymi, sosnowymi, olchowymi, a nawet jesionowymi na ulicach stolicy. Na widok tych ciężarówek, wypełnionych opalowym drewnem na Wilkomierskiej, Antokolu czy też Lipówce niejednokrotnie zadawałem sobie pytanie: „Jakim cudem ludzie otrzymują pozwolenie na wyrąb brzoż, sosny, jodły, jesionu?”

Jako wieloletni pracownik lasów, a obecnie — właściciel lasu, przyznaję rację samorządowi mia-

sta Wilna, że trzeba uporządkować handel drewnem na opał. Powinny być wyznaczone specjalne miejsca — rynki, na których właściciel (jak i na każdym innym rynku) może handlować drewnem. Na tych placzkach można sprawdzić ważność dokumentu wydanego przez nadleśnictwo. Dlaczego o tym piszę? Otóż będąc w Ministerstwie Gospodarki Leśnej pokazano mi dokument, w którym są wskazane przepisy i prawa właściciela lasu. Właściciel lasu ma prawo bez nadleśnictwa wyciąć susz sosny, jodły i in. drzewa, a także osinę i białą olchę. I wszystko! Sosna, brzoza, jodła i inne drzewa powinny być stemplowane przez nadleśnictwo, które wydaje pozwolenie na wyrąb drzewa. Są mi znane wypadki, kiedy właściciele sprzedają swój las bez żadnych dokumentów. Obecnie radio, telewizja i nawet „Kurier Wileński” niejednokrotnie informowały o kradzieży, dokonanej w lasach prywatnych. Są ludzie wyposażeni techniką, specjalnymi szwedzkimi piłami, którzy za pół godziny załadują ciężarówkę drzewem w cudzym lesie, zostawiając właścicielowi pni i sęki.

Trzeba pamiętać, że za każdy pień wypilowanego drzewa ponosi odpowiedzialność gospodarz danego nadziału. Nie jestem przeciwnikiem sprzedaży drzewa na opał. Jednak taka sprzedaż, moim zdaniem, powinna być uporządkowana, a to znaczy, że każdy handlarz musi mieć nie tylko potwierdzenie o własności lasu, ale także specjalny dokument na wyrąb lasu, w którym by było wskazane ile m³ jakiego drzewa może sprzedać i do jakiego czasu ten dokument jest ważny. Jestem pewien, że nie wszyscy handlarze posiadają niezbędne dokumenty, a niektórzy z nich uważają, że jeżeli mają własne nadziały leśne, to robią to, co chcą, jak w powiedzonku: „... że i po nas, będzie las”. Znane są przykłady, kiedy nadleśnictwa karzą wysokimi grzywnami opieszających właścicieli lasów. Jednak myślę, że rzeczą niemożliwą byłoby za pomocą wygórowanych kar osiągnąć oczekiwany efekt. Najpierw należy zmienić naszą mentalność, pogląd i szacunek do przyrody.

Kazimierz Wołodko
rejon wileński

O turystach na Litwie i o tym, dokąd udają się nasi rodacy Powakacyjne refleksje

Dobiega końca okres wakacji. Babie lato było jego ostatnim akordem. Setki ludzi na świecie co roku pakują walizki, zostawiają klucze sąsiadom i po długiej, męczącej podróży docierają do wymarzonego miejsca wypoczynku.

Tam — w ciągu dwóch, trzech tygodni ci wszyscy urlopowicze muszą fotografować otoczenie, wydać pieniądze na rzeczy, których nigdy nie kupiliby w domu, „zaliczyć” miejscowe atrakcje... i po kolejnej podróży wrócić do domu.

o wyjeżdżających z kraju i przybywających na Litwę turystach dopiero w roku 1996. Niestety, departament nie prowadzi badań, dotyczących wieku i wykształcenia ludzi czasowo opuszczających granice kraju. „Jest to analiza bardzo kosztowna, chociaż w planach na przyszłość wraz z policją graniczną mamy zamiar jej się podjąć” — mówiła Elena Sielivonec, zastępca kierownika służby do spraw transportu i usług przy Departamencie Statystyki.

Czy potrzebne są wakacje?

Zdecydowanie tak! Wyeksploatowany fizycznie i psychicznie organizm wymaga odnowy. W oddalonych o wiele kilometrów miejscowościach można zapomnieć o codziennych kłopotach, „odbudować” więzy rodzinne, odnowić stare przyjaźnie i nawiązać nowe. Pod wpływem wakacyjnych bodźców zmienia się nasze zachowanie. Wyluzowani i odstresowani nie stroniemy od szaleństw, na które nigdy nie pozwolilibyśmy sobie.

Nie na handel, tylko w świat!

Obecnie na Litwie mieszka około 3,7 mln ludzi. Według najnowszych danych statystycznych Departamentu Statystyki Litwy, w roku bieżącym w ciągu ośmiu miesięcy, granice państwa opuszczało blisko 2,5 miliona osób. Trzeba jednak stwierdzić, że większość nie wyjeżdżała na urlop, lecz w celu komercyjnym i handlowym. Najbardziej popularnym krajem była Polska i kraje byłego Związku Radzieckiego. W roku ubiegłym, oprócz tych najbliższych i najlepiej nam znanych „sąsiadów”, najwięcej turystów i „nie-turystów” odwiedziło Hiszpanię, Włochy, Niemcy — po 5 z „ogonkiem” procent, około 7% Francję, bez mała 2% kraje Afryki i inne. W roku bieżącym sytuacja jest podobna. Ogólny procent turystów zwiększył się o 7,3%, zwiększyła się liczba osób wyjeżdżających dalej w świat.

Departament Statystyki zaczął zbierać bardziej szczegółowe dane

Coraz mniej turystów

Podróżujący po świecie chcą zobaczyć jak najwięcej. Większość turystów skupia się wokół słynnych obiektów: wieży Eiffla w Paryżu, Koloseum w Rzymie, Tate Gallery w Londynie itd. Litwa przyciąga turystów urodą Wilna, zamkiem w Trokach, bogatymi lasami, czystymi jeziorami i rzekami, atrakcyjną plażą nadbałtycką... W ciągu pierwszego półrocza roku bieżącego Litwę odwiedziło mniej turystów zza granicy, niż w roku ubiegłym, o całe 8%. Oczywiście spośród 1 mln 787 tys. przybyłych osób, prawie 890 tys. stanowili „turysci” z torbami z państw byłego Związku Radzieckiego. Przyciąga najbardziej nasze Wilno. Tu (dane z ubiegłego roku) pozostaje prawie 70% turystów. Prawie 12% odwiedzających Litwę udaje się do Kowna. A nasz Bałtyk widocznie nie jest jeszcze tak wielce rewelacyjny, bo tylko 0,9%, ale prawdziwych wczasowiczów, zebrała Połaga i 13,8% Kłajpeda.

Uczmy się wypoczywać

Brakuje nam umiejętności efektywnego wypoczynku, tak samo ważnej, jak efektywność pracy. A przecież wystarczy 10-15 dni do zregenerowania sił i odnowienia zapasów optymizmu, potrzebnych na następnych kilka miesięcy. Zaciśnijmy więc pasy i zaoszczędźmy, aby następnego lata mogliśmy wyruszyć w świat i doznać pełni wakacyjnego oroku!

Danuta Kamilewicz

— Podpatrzone

Podzielone nieszczęście

... Dźwięk telefonu komórkowego w przepelnionym trolejbusie podziałał na pasażerów trochę denerwująco. Jednocześnie, jak to często bywa, „cały trolejbus” zamarł, aby usłyszeć, o czym będzie rozmowa. Kobieta w średnim wieku szybkim ruchem wyciągnęła komórkę i zaczęła głośno rozmawiać...

Po chwili najbliższej znajdujący się zauważyli, iż zaczęła drzeć i nieomalże krzyczeć. Po skończeniu rozmowy zachwiała się i rozplakała. Kilka pasażerek wprost zapytało, co się stało. — Mama, moja mama... zmarła! — nie ukrywając już swojej rozpacz mówiła kobieta. W przyciszonym już zupełnie trolejbusie rozległ się szmer współczucia. Ktoś ustąpił miejsce, kilka pań wyciągnęło pigułki „na serce” i jakieś krople. Starsze panie taktownie zaczęły wypytywać płaczącą o szczegóły, pocieszać.

- Od dawna już była chora. Właśnie jechałam do niej do szpitala.

Wiem, że kiedyś to musiało nastąpić, ale to przecież moja mama! — kobieta z trudem, ale pod wpływem otaczającego ją współczucia, uspokajała się. Gdy ochłonęła z pierwszego szoku zaczęła dziękować wszystkim za to, że zaopiekowali się nią. Jakaś młoda kobieta zaproponowała, że pojedzie z nią do szpitala, ale okazało się, że zrozpaczoną pasażerkę spotka na przystanku siostra... Wypadek wcale nie sensacyjny i, powiedzmy, bardzo życiowy. W ciężkiej chwili człowiek najbardziej potrzebuje współczucia i oparcia. To szczęście w nieszczęściu, że w naszych zmaterializowanych czasach można jeszcze doświadczyć podobnych uczuć od zupełnie obcych ludzi. Ból może złamać najsilniejszego człowieka, jeśli jest on samotny. Nieszczęście „podzielone” na kilku, nawet obcych sobie ludzi, staje się łatwiejsze do zniesienia...

Irena Litwin

Polska

Uczyć się współpracy

Według marszałka Sejmu Macieja Płażyńskiego, przekształcanie AWS w jednolitą partię "na rozkaz" może w konsekwencji doprowadzić do podziału Akcji. W jego ocenie, ugrupowaniom w AWS brakuje umiejętności współpracy.

Według Płażyńskiego, lepiej byłoby, gdyby w dotychczasowym AWS współpracowało kilka ugrupowań, ale po zmianie zasad współdziałania i roli przewodniczącego Akcji. "Brakuje na tym etapie umiejętności współpracy różnych ugrupowań tworzących AWS.

Promował Suwalszczyznę

Andrzej Wajda odebrał wczoraj tytuł "Honorowego Obywatela Miasta Suwałk". Wajda urodził się w tym mieście w 1926 r. i przez kilka lat tam mieszkał.

Honorowym obywatelstwem władze Suwałk wyróżniły polskiego zdobywcę Oscara za jego wkład w kulturę narodową, wybitne osiągnięcia w kinematografii oraz popularyzację literatury polskiej w swoich dziełach. Suwalska społeczność chciała też w ten sposób podziękować Andrzejowi Wajdzie za "godne reprezentowanie interesów miasta i regionu", gdy w latach 1989-91 był senatorem Ziemi Suwalskiej oraz za promocję Suwalszczyzny w swoich filmach.

Prymas Tysiąclecia

Kardynał Stefan Wyszyński (1901-1981) był nazwany Prymasem Tysiąclecia - był bowiem nie tylko wybitnym przywódcą duchowym, ale i mężem stanu.

Z okazji przypadającej w 2001 roku 100. rocznicy urodzin Prymasa Tysiąclecia Sejm wczoraj przyjął jednogłośnie uchwałę, ogłaszając rok 2001 rokiem kardynała Stefana Wyszyńskiego. Wcześniej taką uchwałę przyjął Senat Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (do niedawna Akademii Teologii Katolickiej).

IV Targi Książki

234 wydawców będzie prezentować swoje nowości na rozpoczynających się dzisiaj w Krakowie IV Targach Książki. Po raz pierwszy w historii tej imprezy zaproszono gościa honorowego. Będzie nim Austria.

Podczas czterech dni czytelnicy będą mogli spotkać się m.in. ze Stanisławem Lemem, Czesławem Miłoszem, Sławomirem Mrożkiem, Antonim Libera, Małgorzatą Musierowicz i Zofią Kucówną. W piątek w sali krakowskiej PWST zaplanowano otwarte dla publiczności spotkanie z Wisławą Szymborską, która będzie opowiadać o pamiętnikach swojego dziadka wydanych pt. "Burzliwe fortuny obrotu".

Rok Wolontariusza

ONZ ogłosiła rok 2001 Międzynarodowym Rokiem Wolontariusza. Wczoraj w Kancelarii Premiera odbyło się inauguracyjne posiedzenie polskiego komitetu honorowego Międzynarodowego Roku Wolontariusza.

Pracomy komitetu przewodniczy wicepremier, minister pracy i polityki społecznej Longin Kołowski.

Zwycięstwo opozycji w republice Wybrzeża Kości Słoniowej

Odleciał w siną dal

Zwolennicy opozycji zorganizowali szereg akcji protestacyjnych w Abidżanie domagając się ustąpienia generała Roberta Guei. Dopięli swego - szef junty wojskowej po prostu zwił

Fot. EPA-ELTA

Premier Wybrzeża Kości Słoniowej Seydou Diarra przyznał wczoraj, że kandydat opozycji Laurent Gbagbo wygrał niedzielne wybory prezydenckie.

Dotychczas rządząca w tym kraju junta wojskowa utrzymywała, że zwycięzcą wyborów został jej szef generał Robert Guei. Opozycja natomiast twierdziła, że zwyciężył w nich ich kandydat - weteran miejscowej sceny politycznej, przewodniczący Ludowego Frontu

Wybrzeża Kości Słoniowej, Laurent Gbagbo.

Gen. Robert Guei odleciał wczoraj helikopterem w nieznanym kierunku - poinformowały źródła na wojskowym lotnisku w stolicy tego kraju Abidżanie. Według źródeł wojskowych, Guei poleciał do Liberii.

Jego ustąpienia domagali się zwolennicy opozycji, od poniedziałku organizujący masowe manifestacje. Opozycja zarzucała wła-

dzom sfałszowanie wyników wyborów prezydenckich. Guei stał na czele wojskowego zamachu stanu z grudnia zeszłego roku. Po przejęciu władzy przez wojsko zawieszono konstytucję i rozwiązano parlament. Generał zapowiedział jednak stopniowy powrót do rządów cywilnych - pierwszym krokiem na tej drodze miały być niedzielne wybory prezydenckie. Nowe wybory parlamentarne mają odbyć się 10 grudnia.

Sytuacja uchodźców w Czeczenii

Mają cięższe warunki

Na terytorium samej Czeczenii zarejestrowanych jest 167.872 uchodźców - podał wczoraj szef utworzonego niedawno republikańskiego komitetu ds. wewnętrznych uchodźców Mahomed Gidizow.

Według niego, w odróżnieniu od tych, którzy znaleźli schronienie w sąsiadującej z Czeczenią Inguszetii, uchodźcy wewnętrzni mają znacznie cięższe warunki.

"Ich sytuacja jest o wiele gorsza, chociażby dlatego, że spokój i stabilność na terenie, gdzie trwa wojna, to pojęcia względne" - powiedział Gidizow.

Trudniejsza jest też sytuacja materialna tych, którzy opuścili

swe domostwa, lecz pozostali na terenie Czeczenii. Organizacje humanitarne kierują bowiem swą pomoc głównie do Inguszetii, dokąd z Czeczenii uciekło około 170 tys. ludzi.

Gidizow powiedział, że dla wewnętrznych uchodźców utworzono pięć ośrodków. Są to głównie miasteczka namiotowe w wioskach Assinowskaja, Siernowodsk i Znamienskoje. Dla tych, którzy wracają do Czeczenii spoza jej granic przygotowuje się dwa nowe ośrodki w Argunii i Szali. Wszystko to jednak jest kroplą w morzu potrzeb, zwłaszcza obecnie, gdy zbliża się zima.

Clinton zaprosi Arafata i Baraka do Waszyngtonu

Wygasić napięcia

Clinton może zaprosić odrębnie na pilne rozmowy do Waszyngtonu premiera Izraela i lidera Palestyńczyków - potwierdził wczoraj rzecznik Narodowej Rady Bezpieczeństwa USA P.J. Crowley.

Rozmowy prezydenta USA Billa Clintona z obu politykami, Ehadem Barakiem i Jaserem Arafatem, odbyłyby się "bez specjalnych warunków wstępnych" - dodał rzecznik, zaznaczając jednak, że prezydent rozważa spotkanie "w kontekście postępu w realizacji izraelsko-palestyńskiego porozumienia w sprawie wygaszenia obecnych napięć".

Clinton zaproponował przyjazd bliskowschodnich polityków do

Waszyngtonu w toku trwającej pół godziny rozmowy telefonicznej z Arafatem w nocy z wtorku na środę - wyjaśnił Crowley. Prezydent uważa, że obie strony - Izrael i Palestyńczycy - winny uczynić więcej niż robią to dotychczas w celu realizacji porozumienia, zawartego przed tygodniem na szczycie - z udziałem Clintona - w Szarm el-Szejku.

Izraelskie oficjalne źródła zastrzegły, że nie dysponują żadnymi informacjami na temat ewentualnej podróży Baraka do USA - podkreśliły natomiast, że warunkiem wyjazdu premiera na spotkanie z Clintonem byłoby powstrzymanie przez Arafata wystąpień palestyńskich.

Skarga na Busha

Zażądał przeprosin

Były premier Rosji Wiktor Czernomyrdin poinformował wczoraj, że złożył skargę do prokuratury rosyjskiej na kandydata na prezydenta USA George'a Busha jr. i że zamierza to zrobić również w prokuraturze amerykańskiej.

"Wraz z adwokatami przygotowujemy także skargę w USA" - powiedział Czernomyrdin, nie precyzując jednak, kiedy ją złoży. Poinformował jedynie, że zrobi to wówczas, gdy skarga będzie gotowa.

Czernomyrdin zarzucił republikańskiemu kandydatowi na prezydenta USA Bushowi juniorowi, że kłamał, mówiąc, iż w Rosji sprzeniewierzono zagraniczne fundusze pomocowe. Czernomyrdin zaprzeczył zarzutom i zażądał od Busha publicznych przeprosin.

W czasie jednej z przedwyborczych debat telewizyjnych z Alem Gore'em Bush twierdził, że Czernomyrdin wykorzystał pożyczki przyznane Rosji przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy na własne cele. Bronił w ten sposób swojej tezy, że zagraniczna pomoc powinna być ściśle powiązana z reformami oraz że sam MFW również powinien zostać zreformowany. Krytykował politykę demokratów wobec Rosji.

"Wybory w USA to nie mój problem, nie mam z nimi nic wspólnego. Wszystko mi jedno, co robi Bush junior, kiedy złoży skargę" - powiedział Czernomyrdin, dodając, że złoży ją również wówczas, gdy Bush zostanie prezydentem.

Odrzucone projekty Władimira Żyrinowskiego

Harem dla wybranych

Izba niższa rosyjskiego parlamentu odrzuciła wczoraj dwa projekty ustaw zgłoszone przez jej wiceprzewodniczącego, nacjonalistę Władimira Żyrinowskiego.

Oba projekty miały na celu "wzmocnienie roli mężczyzny w społeczeństwie".

W pierwszym projekcie ustawy o nazwie "O ojcostwie" Żyrinowski zaproponował, by mężczyzna został zwolniony z obowiązku bycia ojcem w stosunku do dzieci urodzonych poza małżeństwem. "Ponieważ kontrolny pakiet akcji przedsiębiorstwa rodzenia dzieci znajduje się w rękach kobiety, ona powinna ponosić większą odpowiedzialność za urodzenie i wychowanie dziecka" - tłumaczył Żyrinowski deputowanym.

Jak się wydaje, deputowani uznali projekt za niepoważny, ponieważ nie chcieli nawet dyskutować o nim i odrzucili prawie jednomyślnie (za było tylko 15 deputowanych).

Przy drugim - o wprowadzeniu w Rosji poligamii - wybuchła polemika między Żyrinowskim i przewodniczącą parlamentarnej komisji ds. kobiet, dzieci i młodzieży komunistką Swietlaną Goriaczewą.

"Dajcie (rosyjskiej kobiecie) ostatnią radość!" - wołał dramatycznie wiceprzewodniczący Dumy do swych kolegów, namawia-

jąc do przyjęcia ustawy, zezwalającej mężczyźnie posiadać do czterech żon.

Goriaczewa protestowała przeciw "tworzeniu haremów dla wybranych" i proponowała deputowanym, by "zajęli się rozwiązaniem poważnych problemów, a nie legalizacją swoich kochanek jako drugich, trzecich i czwartych żon".

W trakcie dyskusji okazało się, że kilka regionów Rosji (m.in. Inguszetia i Kraj Altajski) poparły projekt Żyrinowskiego.

"Opierali się na fałszywym twierdzeniu o braku (rosyjskich) mężczyzn dla tworzenia rodzin" - tłumaczyła Goriaczewa. I ten projekt odrzucono przytłaczającą większością głosów.

Od 1996 roku Żyrinowski już czterokrotnie zgłaszał w parlamencie projekt wprowadzenia poligamii. Za każdym razem był on odrzucany z mniej lub bardziej złośliwymi komentarzami deputowanych. Jednak w 1999 roku leżąca na Kaukazie rosyjska republika autonomiczna Inguszetia wprowadziła u siebie wielożoność. Po pół roku jednak inguszeski prezydent musiał odwołać swój dekret, uznany przez sądy za sprzeczny z konstytucją.

Pomysł wprowadzenia poligamii w regionach Rosji, gdzie dominują muzułmanie poparli jednak islamscy duchowni z Rosji.

Dynamo Kijów przegrało z PSV Eindhoven 0:1 (0:1) w meczu piłkarskiej Ligi Mistrzów. Bramka - Andre Ooijer (45).
Fot. EPA-ELTA

Kolarstwo

Rumšas dwudziesty

Niemiec Erik Zabel awansował na drugie miejsce w poprawionym rankingu Międzynarodowej Federacji Kolarskiej (UCI), który został ogłoszony wczoraj w Lozannie.

Na czele klasyfikacji w dalszym ciągu jest Włoch Francesco Casagrande, przed Zabelem i mistrzem olimpijskim z wyścigu ze startu wspólnego z Sydney, Łotyszem Romansem Vainsteinsem.

Według rankingu UCI ogłoszonego w poniedziałek Zabel - zwycięzca klasyfikacji Pucharu Świata - sklasyfikowany był na trzecim miejscu za Łotyszem. Raimundas Rumšas z 47 lokaty awansował na 20 pozycję.

Ranking UCI z 25 października:

1. (1) Francesco Casagrande (Włochy)	2 467 Pkt
2. (3) Erik Zabel (Niemcy)	2 181
3. (2) Romans Vainsteins (Łotwa)	2 099
4. (4) Lance Armstrong (USA)	1 895
5. (5) Roberto Heras (Hiszpania)	1 767
6. (6) Jan Ullrich (Niemcy)	1 671
7. (10) Davide Rebellin (Włochy)	1 612
8. (8) Laurent Jalabert (Francja)	1 493
9. (7) Andrei Tchmil (Belgia)	1 457
10. (9) Paolo Bettini (Włochy)	1 437
...	
20. (47) Raimondas Rumšas (Litwa)	953

Ranking ATP

Sampras liderem

29-letni Amerykanin Pete Sampras - mimo, iż nie wystąpił w żadnym turnieju od ponad miesiąca - nadal przewodzi w „starym” rankingu tenisistów - ATP „Entry System”.

Sampras wyprzedza w klasyfikacji Rosjanina Marata Safina oraz lidera rankingu ATP „Champions Race”, Brazylijczyka Gustavo Kuertena. Na czwartej pozycji jest zwycięzca turnieju w Szanghaju Szwed Magnus Norman.

Czołówka rankingu ATP „Entry System”

1. Pete Sampras	(USA)	3739 Pkt
2. Marat Safin	(Rosja)	3537
3. Gustavo Kuerten	(Brazylia)	3363
4. Magnus Norman	(Szwecja)	3213
5. Andre Agassi	(USA)	2988
6. Thomas Enqvist	(Szwecja)	2693
7. Jewgienij Kafelnikow	(Rosja)	2651
8. Alex Corretja	(Hiszpania)	2337
9. Lleyton Hewitt	(Australia)	2262
10. Tim Henman	(W. Brytania)	1932

SPRINTEM

Wczoraj w Wilnie w ramach Suproligi spotykali się koszykarze stołecznego „Lietuvos rytas” i Maccabi. Gospodarze od początku meczu objęli prowadzenie. Różnica w pewnych momentach dochodziła do 20 Pkt. Ostatecznie gospodarze zwyciężyli wynikiem 91:69.

Polska drużyna kolarzy torowych zajęła siódme miejsce w eliminacjach wyścigu na 4 km na dochodzenie w mistrzostwach świata, które rozpoczęły się w środę przed południem w Manchesterze.

Zespół Philadelphia Flyers odniósł wyjazdowe zwycięstwo 5:4 nad New York Rangers w wtorkowej kolejce spotkań zawodowej ligi hokejowej NHL.

Czwarty tenisista świata, Szwed Magnus Norman wycofał się z gry w turnieju ATP w Bazylei (z pulą nagród 1 milion dolarów) z powodu kontuzji pleców.

Austriaczka Alexandra Meisnitzer, podwójna mistrzyni świata z 1999 roku w slalomie gigantów i super-gigantów, rozpocznie starty w tegorocznym alpejskim Pucharze Świata dopiero w grudniu.

Budowa nowego stadionu Wembley będzie kosztowała około 660 milionów funtów (956,9 milionów USD), co jest sumą prawie trzykrotnie większą od wstępnie oszacowanej - poinformowała gazeta „Financial Times”.

Legendarne gwiazdy tenisa: Amerykanin John McEnroe i Szwed Bjorn Borg zagrają w półfinale turnieju seniorów w Szanghaju, w dwadzieścia lat po pa-

miętnym finale Wimbledonu, w którym zwyciężył szwedzki zawodnik.

Tytułem Zasłużony dla Warszawy została wyróżniona złota medalistka olimpijska w rzucie młotem, Kamila Skolimowska z Warszawianki. Podobnie uhonorowany został jej trener, Zbigniew Pałysko.

57-letnik kibic Realu zastrzelił swojego sąsiada, 38-letniego fanę Barcelony po zakończeniu wtorkowego meczu Ligi Mistrzów między Leeds United a Barceloną, zakończonym remisem 1:1.

Mistrzostwa świata w piłce nożnej kobiet w 2003 roku zorganizują Chiny - poinformował we wtorek wieczorem Norweg Per Ravn Omдал, prezes komisji ds futbolu kobiet Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej (FIFA).

Jubileusz

Sto lat na dwóch

W ostatnich dniach października piłkarski świat świętuje dwie prestiżowe rocznice - dwaj „królowie” futbolu: Pele i Maradona obchodzą okrągłe rocznice urodzin; Brazylijczyk skończył 60, zaś Argentyńczyk 40 lat.

Obaj piłkarze są żywymi legendami piłki nożnej. Pele uznawany jest do dzisiaj za „króla futbolu”, zaś Diego Maradona, mimo że nie gra od lat w reprezentacji Argentyny, jest w swoim kraju jedną z najbardziej popularnych osobistości.

Edson Arantes di Nascimento - czyli po prostu Pele - urodził się 23 października 1940 roku. Prawie całe życie związał z jedną drużyną - Santosem. W jej barwach w 1956 zadebiutował w lidze brazylijskiej, rozpoczynając drogę do sławy.

Podczas gry w tym klubie rozegrał 1114 meczy, w których zdobył 1088 bramek, ustanawiając do dzisiaj nie pobity rekord kraju. Doliczając do tego reprezentacyjne spotkania Brazylijczyk zagrał w 1321 meczach, strzelając 1285 bramek.

Jego pożegnalny mecz, rozegrany 1 października 1977 roku oglądało na całym świecie około 700 milionów widzów. Obecnie „król futbolu” piastuje stanowisko ministra sportu Brazylii, jest także sportowym ambasadorem swego kraju. Diego Armando Maradona przyszedł na świat 30 października

1960 roku. „Boski Diego” był gwiazdą argentyńskiej reprezentacji piłkarskiej lat osiemdziesiątych. W 1986 roku sięgnął z nią po najwyższe trofeum w tej dyscyplinie sportu - na meksykańskich boiskach Argentyna wywalczyła mistrzostwo świata. Mimo, że Maradona kilka lat temu przestał występować w kadrze swego kraju, jego osoba wciąż jednak budzi duże emocje. Piłkarz znany był na całym świecie również dobrze ze swoich umiejętności boiskowych, jak i „dokonań” poza nim.

Argentyńczyk wielokrotnie był autorem i bohaterem różnego rodzaju skandali. Kilka razy był zatrzymywany przez policję za posiadanie narkotyków, za używanie ich został także zdyskwalifikowany. Maradona często gościł na salach sądowych, odpowiadał m.in. za postrzelenie dziennikarza, który chciał przeprowadzić z zawodnikiem wywiad w jego prywatnej posiadłości.

Dla jego rodaków jednak wciąż jest idolem. W sercach Argentyńczyków zajmuje mityczne wręcz miejsce, razem z Evitą Peron i bokserem Carlosem Monzonem. W klasyfikacji najlepszych piłkarzy stulecia, opublikowanej w zeszłym roku przez „France Football”, Pele znalazł się na pierwszym miejscu, zaś Maradona na drugim.

Kara dla Barcelony

Telefonem za zdradę

Hiszpańska Federacja Piłki Nożnej (RFEF) nałożyła na klub CF Barcelona karę w wysokości 1,5 miliona peset (7500 dolarów) za naganne zachowanie kibiców w sobotnim meczu z Realem Madryt.

Arbiter sobotniego spotkania opisał w swoim protokole zachowanie katalońskich kibiców, którzy rzucali na murawę boiska nie-

bezpieczne przedmioty, między innymi plastikowe butelki, zapalniczki, a nawet dwa telefony komórkowe. Agresja kibiców skierowana była przede wszystkim przeciwko Luisowi Figo, który od czasu przejścia z Barcelony do Realu, stał się dla nich wrogiem numer jeden. Mecz zakończył się zwycięstwem Barcelony 2:0.

Wyraził skruchę

Śmierć na boisku

17-letni piłkarz Seamus Seaton zabił, podczas meczu piłkarskiego amatorów rozgrywanego w Irlandii Północnej, o osiem lat starszego bramkarza drużyny przeciwnej - Briana Reida.

Naoczni świadkowie potwierdzili przebieg zdarzenia. Seaton w trakcie spotkania uderzył 25-let-

nego bramkarza rywala.

Poszkodowany zmarł na skutek wewnętrznego krwotoku. Adwokat nastolatka, Neil Morrision powiedział, że Seaton wyraził skruchę z powodu zaistniałego incydentu. Dodał, że nazwisko podejrzanego nie było dotąd notowane w policyjnym rejestrze.

Pretendent przoduje

Czternasty mistrz?

Dziesiąta partia meczu o szachowe mistrzostwo świata między Władimirem Kramnikiem i Garrim Kasparowem (obaj Rosja), zakończyła się we wtorek przegraną Kasparowa (obrońcy tytułu).

Grający czarnymi bierkami, Kasparow poddał partię w 25 posunięciu. Po 10 partiach w meczu prowadzi Kramnik 6:4.

Nie często tak łatwo przegrywam. Pozostałe partie będą się starać grać jak najlepiej. Nie wszystko jeszcze stracone - mówił po przegranym meczu 13 mistrz świata

w szachach.

Nie sądzę, że wynik meczu jest już przesądzony, na razie nie czuję się zwycięzcą, Garri jest walecznym przeciwnikiem - zaznaczył Kramnik. Specjaliści twierdzą, że pozostałe do końca meczu partie będą bardzo ciekawe. Kasparowowi nie zostaje nic innego, jak atak. Liczyć na to, że Kramnik popełni jakieś błędy i tym samym przegra, raczej nie należy. Dotychczasowe spotkania pokazały, że pretendent do walki o koronę i tytuł mistrza jest solidnie przygotowany. inf. wł.

